

Дарагія сябры! Прыміце самую шчырую віншаванні з прафесійным святам — Днём работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці аграпрамысловага комплексу.

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

УКЛАСЦІ СУМЛЕННЕ, РОЗУМ І ПРАЦУ

Для зямлі, на якой жывеш, гэта зусім няшмат

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка ўчора ажыццявіў рабочую паездку ў Гродзенскую вобласць. Кіраўнік дзяржавы наведаў Гродзенскую ГЭС на рацэ Нёман.

Падчас наведвання Гродзенскай ГЭС Прэзідэнт звярнуў увагу на важнасць празрыстых тараў і дзейнасці ЖКГ, у тым ліку на электраэнергію.

У час даклада старшыні Гродзенскага аблвыканкома аб перспектывах сацыяльна-эканамічнага развіцця вобласці Прэзідэнт акцэнтаваў увагу на асабліва актуальных праблемах.

У прыватнасці, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў Гродзенскай вобласці дрэнныя справы з замежнымі інвестыцыямі. За 9 месяцаў на чыстай аснове прыцягнута толькі каля \$49 млн.

Аляксандр Лукашэнка выказаў незадаволенасць запаволеннем тэмпаў сацыяльна-эканамічнага развіцця рэгіёна. Як паказвае статыстыка, вобласць паступова страчвае свае перадавыя пазіцыі ў сельскай гаспадарцы.

Прэзідэнт асабліва ўвагу надаў існуючым праблемным пытанням у прамысловасці. У 10 з 17 раёнаў наогул няма прыросту вытворчасці.

Асаблівай увагі патрабуе пытанне аб прыцягненні і эфектыўным выкарыстанні інвестыцый у асноўны капітал. Па такім важным паказчыку вобласць апусцілася на чацвёртае месца ў краіне.

Асобна закрануў Аляксандр Лукашэнка кадравую праблему. Паводле яго слоў, некаторыя службовыя асобы, замест таго, каб стаць на абароне інтарэсаў дзяржавы, сваімі проціпраўнымі дзеяннямі наносзяць сур'ёзны ўрон эканоміцы і падрываюць аўтарытэт улады.

Ёсць і іншыя сур'ёзныя хібы ў рабоце з кіруючымі кадрамі ў Гродзенскай вобласці. Паводле слоў Прэзідэнта, асобныя арганізацыі і прадпрыемствы гадзімі застаюцца без кіраўнікоў, замашчыне вакантных пасадаў вядзецца недапушчальна марудна.

Прэзідэнт лічыць, што прычыновая ацэнка прафесійнай і асобных якасцяў кандыдатаў на вышэйшыя пасады часта даецца павярхоўна.

ВЁСКА ЯК ПАЧУЦЦЁ

Якія б ні прыдумалі найноўшыя тэхналогіі — калі ў вёсцы, на зямлі працуеш без любові і душы, аддача будзе няпоўнай. Гэту справядлівую аксіёму многіх пакаленняў беларускіх сялян добра разумее і загадчыца новага малочна-дайнага комплексу, што нядаўна пабудавалі ў вёсцы Дзяржынск Пельчыцкага раёна, Валанціна ЗАХАРЫЧ, таму да кожнай з амаль тысячы «жыхарак» фермы ставіцца з клопатам і ўвагай.

3 нагоды

ТРЫ СТАЛІЦЫ АБЛАСНЫХ «ДАЖЫНАК»

Лепшыя хлебарабы Міншчыны, Гомельшчыны і Гродзеншчыны напярэдадні прафесійнага свята ўшанавалі ва Уздзе, Буда-Кашалёве і Слоніме.

Узда, Буда-Кашалёў і Слонім прымалі гасцей і ўдзельнікаў абласных «Дажынак-2014» у новым абліччы. У прыватнасці, на гарадской плошчы ў Буда-Кашалёве з'явіўся першы ў раёнцэнтры фантан.

У абноўленых раённых цэнтрах па традыцыі падвялі вынікі сельскагаспадарчага года, узаагародзілі перадавікоў: адзначылі лепшых камбайнераў, вадзіцельў, аператараў зернеусушальных комплексаў.

Застаецца дадаць, што гомельскія хлебарабы намалалі амаль 1,7 мільёна тон збожжа пры ўраджайнасці 49 цэнтнераў з гектара, традыцыйна заняўшы першае месца ў рэспубліцы.

Справы вайсковыя

У ДОБРЫ ШЛЯХ, ПРЫЗЫЎНІК!

Учора каля 1200 юнакоў папоўнілі армейскія шэрагі краіны

Пачалася адпраўка новага папаўнення ва Узброеныя Сілы, іншыя войскі і вайсковыя фарміраванні Беларусі.

Учора, у першы дзень адпраўкі, у Мінскім гарадскім ваенным камісарыяце было па-асабліваму гарача.

Як, напрыклад, мінчаніна Максіма Філімонава. Правесці ў армію юнака прыйшлі бабуля з дзядулем, цётка, сябры, каханая дзяўчына і нават любімы сабак па мянушцы Мухтар.

ЦЫТАТА ДНЯ

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі Тамара КРАСОЎСКАЯ:

«Закон аб зваротах грамадзян і звычайных асоб, які ўступіў у сілу два гады таму, дзевяці вывесці работу са зваротамі грамадзян на новы ўзровень. Наваяві дзевяці забяспечыць без лішняга фармалізму і цягавіты разлад зваротуў, узмацніць зваротны рэалізацыі канстытуцыйнага права кожнага на зварот. Аднак жыццё не стаіць на месцы, і для нас, парламентарыяў, вельмі важным з'яўляецца этап маіторынгу практычнага прымянення дакумента пасля яго ўступлення ў сілу. А практыка паказала, што наспела неабходнасць у карэкціроўцы некаторых нормаў гэтага закону».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 15.11.2014 г.

Table with exchange rates for USD, EUR, RUB, and UAH.

КОРАТКА

Бюджэт Беларусі на 2015 год плануецца з прафіцытам 1,8% ВУП, або каля \$2 млрд

У краіне скарацілі буферную зону вакол свінакомплексаў. У пачатку года Міністраў ад 10 лістапада 2014 года замацавана норма, згодна з якой у асабистых гаспадарках і ІП забараняецца ўтрымліваць свайну ў радыусе 0,5 км ад свінагадоўчых ферм і комплексаў з магутнасцю да 12 тыс. гадоў у год і ў радыусе 2 км ад комплексаў магутнасцю больш як 12 тыс. гадоў у год.

Доступ да гарацкай лініі для пацярпелых ад дамашняга насілля адкрыты для абанентаў усіх мабільных аператараў Беларусі.

Максімальны памер ставак па крэдытах для юрыдычных асоб Беларусі з 15 лістапада зніжаецца да 30,1% гадавых.

Антытытунёвая акцыя, прымеркаваная да Сусветнага дня некурэння, пройдзе 17—20 лістапада. Дарчы, спажыванне тытунёвых вырабаў за студзеня—верасень 2014 года ў параўнанні з леташнім скарацілася на 10,2% (1 тыс. 816 штук на душу насельніцтва).

ЛЮБОЎ ДА КІНО — НЕ МІФ

НАЗВАНЫ ПЕРАМОЖЦЫ КОНКУРСАЎ КІНАФЕСТЫВАЛЮ «ЛІСТАПАД»

Урачыстая цырымонія закрыцця кінафоруму ў кінатэатры «Масква» раскрыла гадоўную інтрыгу: што з ранесанскага кіно постсавецкай прасторы — такога, дарчы, рознага кіно — журы назвала пераможцам, а значыць, найбольш значавым, важным, таленавітым. Знакавым не для гісторыі кінамастацтва, а для гледача, які можа з кіно ісці па жыцці і прымаць яго карысныя пасылы.

У сёлетняй ігравой праграме кіно прадстаўлена яркай тэндэнцыяй рэалізму кіно нават гіперрэалізму. Кажуць, панаванне гэтага напрамку сведчыць пра крызіс у мастацтве, але асноўны конкурс і «Маладосць на маршы» дакладна паказалі, як розныя аўтары могуць «іграць» са стылем, метадам і жанравай афарбоўкай у асэнсаваным рэчаіснасці. У «Маладосць...» гэта карціна «Камбінат «Надзея» Наталлі Мешчанінавай з відэачымі элементамі дакументальнага кіно, гэта рэалістычныя на форме і сэнсе «Добрыя людзі» Франка Лолі, «Плобач з ёй» Асафа Кормана, «Цуды» Алічэ Рарваха. Сапраўдным адкрыццём стала тэндэнцыя аўтарскага даследавання рэальнага жыцця і яго складаных праблем праз гумар і нават лёгкі абсурд. Такімі сталі карціны «Суд» Чайтаньы Тамханэ, «Той, хто арудуе брытвай» Куасары бен Ханьы, «Містар Каплан» Альвара Брэхнера.

А кіно, што б хто ні казаў, здольнае ўздзейнічаць на чалавека і змяняць да лепшага — гэта наша рэальнасць, якую нехта са смехам адмаўляе, пераканана не ўспрымае, але таемна мае на ўвазе. Усе мы выходзім пры дапамозе кіно, таму такія важныя асцёў і разуменне пасланна аўтара-творцы. У праграме кінафестывалю «Лістапад» зроблены асцёў найвышэйшага гатунку і якасці. Застаецца глядзець кіно.

У той жа час праграма асноўнага конкурсу «Лістапада» паказала сапраўды ўздым кіно краіны постсавецкай прасторы. 12 карцін складваюцца ў палітру, якая дапамагае ўявіць, куды сёння рухаецца думка кінатворцаў і чаму мы можам іх павучыцца.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Цана нафты апусцілася ніжэй за 77 долараў

Цэны на нафту марак Brent і WTI завяршаюць тыдзень у мінусе на фоне перавытворчасці нафты, паведамляе агенцтва Bloomberg. WTI таннее семы тыдзень запар, што з'яўляецца самым доўгім перыядам зніжэння з 1986 года.

У Германіі выступілі за гандарную роўнасць... святлафоры

Сацыял-дэмакратычная партыя Германіі і рух «Зялёныя» выступілі за гандарнае раўнапраўе святлафоры. Яны запатрабавалі, каб поўная колькасць фігурак на святлафоры Дортмунда мела прыкметы жаночага полу.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Вынайздзены эфектыўны спосаб кінуць курцы

Ізраільскія навукоўцы з Інстытута Вейцмана ў Рэховаце правялі даследаванне, у рамках якога вывучалася матчы-масца збавення курцоў ад згубнай звычкі ў сне пры дапамозе ўздзеяння на нюх. Справаздача аб даследаванні апублікавана ў выданні The Journal of Neuroscience.

Ініцыятыва выглядае недарэчна. «Зялёныя», наадварот, перайшлі ў контрстаўленне, вылучыўшы дадатковае патрабаванне — перагледзець знешні выгляд ужо існуючых у некаторых гарадах Германіі святлафорных чалавечкаў жаночага полу, паколькі «не кожная жанчына можа атаясаміць сябе са святлафорным чалавечкам жаночага полу, які носіць спадніцу і касу».

Гран-пры «Золата Лістапада» — «Племя» (кадр з фільма) Міраслава Слабашціцкага (Украіна).

Гран-пры «За лепшы дакументальны фільм» — «Правасуддзе ў Венгрыі» Эстэр Хайду (Венгрыя).

Прыз «Серабро Лістапада» ў намінацыі «Фільм як з'ява мастацтва» — «Племя» Міраслава Слабашціцкага (Украіна).

Прыз «Серабро Лістапада» ў намінацыі «Фільм як з'ява мастацтва» — «Дзясучына ноччу гуляе адна» Аны Лілі Амірпур (ЗША).

Прыз Прэзідэнта «За гуманізм і духоўнасць у кіно» — «Я не вярнуся» Ільмара Раага (Эстонія, Беларусь, Расія, Фінляндыя, Казахстан).

АСНОЎНЫ КОНКУРС (АКРАМЯ ГРАН-ПРЫ) Прыз «За лепшую рэжысуру» — «Дурань» Юрыя Быкава (Расія).

Прыз «За лепшую аператарскую работу імя Ю. А. Марухіна» — «Кукурузны востраў» Георгія Авашвілі (Грузія, Германія, Францыя, Чэхія, Казахстан, Венгрыя).

Спецыяльны прыз журы «За лепшую да людзей і ўнікальнае пачуццё гумару» — «Сляпяны спатканні» Левана Кагуашвілі (Грузія, Украіна).

УКЛАСЦІ СУМЛЕННЕ, РОЗУМ І ПРАЦУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Што датычыцца стылю работы, трэба прызнаць, што кіраўніцтва вобласці знізла кантроль за выкананнем пастаўленых задач. Гэта не можа не насцярожваць», — перакананы кіраўнік дзяржавы. «Тут вельмі талковія і дасведчаныя людзі, адказныя, амбіцыйныя і сумленныя, як нідзе ў нашай краіне. Але гродзенцы з гэтымі станоўчымі якасцямі маюць патрэбу ў вельмі строгай і дакладнай дысцыпліне і кантролі, і яны заўсёды гэта падтрымлівалі».

Аляксандр Лукашэнка таксама запатрабаваў караць тых, хто перасаджае з аднаго кіруючага крэсла ў іншае кіраўнікоў, якія правалілі справу. Усе падобныя факты ў блэйшы час павінны быць прааналізаваны Аміністрай Праэзідэнта, а Камітэт дзяржкантролю павінен пракантраліваць гэтае пытанне.

Звяртаючыся да прысутных, Праэзідэнт зазначыў: «Я падобрывацца ні да кога не маю намеру. Паддобрыванне прыводзіць да развалу, распаду дзяржавы. Як толькі мы панём дзяліць нашу зямлю па нацыянальнай прыкмеце, вы ведаеце, як будзе: прыклад на поўдні, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Гэта ваша зямля, і вы павінны клапаціцца, каб яна становілася прыгажэйшай і лепшай. Але для гэтага трэба ўкладваць свой розум і сваю працу».

Кіраўнік дзяржавы таксама падкрэсліў, што зрабіў усё, што абцява ва ўсе свае перадыбарчыя кампаніі. «Ніхто на вас не цісне, — сказаў ён. — Вы вучыцеся, працуеце. Колекі працуеце — столкі зарабляеце. Вы ходзіце сваёй дарогай да храма. У той храм, у які вы хочаце. Ніхто ніколі не будзе вам перашкаджаць — гэта справа вашага сумлення». «Сумленнасць і справядлівасць, якія я ў вас абцява, да гэтага часу на чале маёй палітыкі», — запэўніў Аляксандр Лукашэнка.

Паводле БЕЛТА.

Саюзныя перспектывы

ТУРЫСТАЎ З РАСПІ СТАНЕ БОЛЬШ

Расіянам цікавае Беларусь і яе краіна з багатай гістарычнай спадчынай, і яе вынік сацыяльнага эксперымента. Так, суседзі жадаюць наведваць дзяржаву, у якой няма засілля буйнога капіталу, актыўна развіваецца дзяржаўны сектар эканомікі, дзе не адмовіліся ад савецкай спадчыны. У той жа час менавіта наша краіна для расіянаў з’яўляецца сапраўдным мастом у Еўропу.

Да такіх высюў прыйшлі ўдзельнікі экспертна-медыйнага форуму «Памяці Саюзнаю дзяржаву: ад Брэста да Уладзівастока», што праходзіў у міжнародным мультымедыйным прэс-цэнтры міжнароднага інфармацыйнага агенцтва «Росія сёння» ў Маскве.

Як заўважыў у вітальным слове дзяржаўны сакратар Саюзнай дзяржавы Рыгор РаПОТА, чым больш мы пазнаем адно аднаго, тым большай становіцца ўзаемная сімпатія.

Па інфармацыі, агучанай статс-сакратаром — намеснікам міністра замежных спраў Расіі Рыгорам КАРАСІНЫМ, сёлетня назаўрае рост расійскіх наведвальнікаў у Беларусь. Асабліва гэтаму спрыяла адсутнасць моўнага бар’ера, віз, геаграфічнае блізкасць і, што самае галоўнае, высокі ўзровень санітарна-курортнага аслугоўвання ў краіне.

— Прыважансць гэтага напрамку для расійскага турыстычнага рынку будзе толькі ўзрастаць, прымаючы да ўвагі негатывы эфект уяўлення захадніх санкцый, — падкрэсліў прадстаўнік расійскага знешнепалітычнага ведамства.

Ігар ПЕТРЫШЭНКА, беларускі пасол у Расіі, заўважыў, што ужо з дэватнаццаці расійскімі рэгіёнамі падпісаны пагадненні аб супрацоўніцтве ў галіне турызму. Паміж суб’ектамі гаспадарання заключана больш за 750 дагавораў. У Маскве, Санкт-Пецярбургу, Калінінградзе, Смаленску працуюць беларускія турыстычныя інфармацыйныя цэнтры.

Асабліва ўвага, пра што сведчыць і назва форуму, была нададзена турыстычнаму супрацоўніцтву менавіта ў рамках Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі. Выступоўчы адзначалі, што, у той час як гэтак інтэграцыйнае аб’яднанне паспяховае ў палітычнай, гандлёва-эканамічнай, культурнай сферах, турыстычны напрамак характарызуецца пакуль што значным нерэалізаваным патэнцыялам.

Справа нават не ў тым, што няма грошай на папулярныя турыстычныя турызмы — бюджэт Саюзнай дзяржавы на наступны год склаў 5 мільярдаў расійскіх рублёў і не стаў меншым з-за захадніх санкцый і інфляцыі ў Расіі. Але з-за нераспрацаванасці турыстычнага напрамку на апошні амаль не выдаткавана сродкаў. З дзевяці саюзных праграм, якія сёння рэалізуюцца, няма ніводнай, цалкам прысвечанай развіццю турыстычнага супрацоўніцтва.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

Уладзімір ЧУШАЎ:

«У СЕРБІІ З СІМПАТЫЯЙ СТАВЯЦЦА ДА БЕЛАРУСАЎ...»

Сёння Беларусь і Сербія адзначаюць 20-гадовы ўстаўнення дыпламатычных адносін. Карэспандэнт «Звязды» сустрэўся з Надзвычайным і Паўнамоцным і Паслом Рэспублікі Беларусь у Сербіі Уладзімірам ЧУШАЎІМ.

— Уладзімір Мікалаевіч, як бы вы ў цэлым ахарактарызавалі сёння Сербію? Гэта краіна, якая ўсё яшчэ перажывае наступствы няпростага палітычнага, ваеннага крызісу, або краіна, якая робіць прыкметныя крокі па развіцці, стварэнні новай, магчыма, у чымсьці паспяховай дзяржавы?

— Для нашай краіны Сербія з’яўляецца ключавым партнёрам на Балканах. Сербія ідзе па шляху ўраўнявання. Магу сказаць, што ў апошнія гады ў Сербіі адчуваецца палітычная стабільнасць, якая павышае упэўненасць людзей у заўтрашнім дні.

У мяне было ўражанне, што пасля пераворату ў 2000 годзе сербы былі задатка аптымістычныя, мяркуючы, што ўсё іх праблемы будуць аўтаматычна вырашаны пасля аднаўлення стасункаў з Захадам.

Мяркую, што зараз сербскі народ і кіраўніцтва краіны маюць больш рэалістычны погляд на свет, больш спадзяюцца пры прыняцці рашэнняў на ўласнай сілы і нацыянальнай інтарэсы.

Хачу падкрэсліць, што ў Сербіі з сімпатый адносіцца да беларусаў, да нашай краіны і нашага Праэзідэнта, часта яго ставяць у прыклад як дзяржаўніка. Ён карыстаецца папулярнасцю і павагай сербскага народа, які памятае і шануе смелы і мужны ўчынак беларускага лідара — яго візіт у Бялград у красавіку 1999 года пад час агрэсіі НАТО супраць Саюзнай Рэспублікі Югаславія, а таксама аказаную тады падтрымку і гуманітарную дапамогу. Беларусь працягнула руку дапамогі Сербіі ў будзе, выкліканай небывалымі паводкамі ў маі 2014 года. Аляксандр Лукашэнка з’яўляецца кавалерам вышэйшых дзяржаўнага і царкоўнага ордэнаў Сербіі. Прымаючы ад Патрыярха Ірынея вышэйшую ўзнагароду Сербскай праваслаўнай царквы — ордэн Святога Савы І ступені, кіраўнік беларускай дзяржавы адзначыў, што яна з’яўляецца сваёй роду авансам, «каб яшчэ больш працаваць над аднаўненнем нашых народаў».

— Беларуска-сербскія адносіны. Наколькі іх можна лічыць плённымі? Ці дазваляе існуючы ўзровень палітычных адносін паміж нашымі краінамі пашырэнне, павялічэнне аб’ектаў, маштабы эканамічнага супрацоўніцтва?

— Беларусь і Сербію збліжае шэраг фактараў, у тым ліку агульняе гістарычна і культурнае карані, славянская пісьменнасць і праваслаўе. Паміж нашымі народамі адсутнічаюць якія-небудзь супярэчнасці, нас звязваюць брацкія пачуцці.

Беларус паслядоўна аказвае падтрымку па адчувальнай для Сербіі праблеме Косава і Метохіі. Не прызнаўшы незалежнасць Косава, Беларусь не толь-

кі падтрымала сербскія ініцыятывы ў міжнародных арганізацыях, але і выступіла ў Міжнародным судзе ААН на сербскім баку.

Пазітывныя магутныя імпульсы развіццю двухбаковых адносін далі візіты на вышэйшым узроўні: Праэзідэнт Беларусі наведваў Сербію ў 2009 і 2014 гадах, а Праэзідэнт Сербіі быў госцем Мінска ў 2013 годзе. Важкім укладам у развіццё палітычнага дыялогу стаў першы афіцыйны візіт ініцыятары замежных спраў Беларусі ў Сербію, які адбыўся ў 2013 годзе.

На сустрэчах вызначаны прыярытэты развіцця супрацоўніцтва. Гэта не толькі і не столькі гандаль, колькі прымяненне больш высокіх і складаных схем эканамічнага ўзаемадзеяння, такіх, як стварэнне зборачных вытворчасцяў, сумесных прадпрыемстваў, рэалізацыя кааперацыйных праектаў, абмен тэхналогіямі, інвестыцыйнае супрацоўніцтва.

У апошнія гады рэгулярна праходзяць іншыя візіты на высокім узроўні, пасяджэнні міжкудавых камісій па гандлёва-эканамічным і навукова-тэхнічным супрацоўніцтве, савета дэлегавага супрацоўніцтва ў межах гандлёва-прамысловых палат, праводзяцца кансультацыі паміж міністэрствамі замежных спраў дзвюх краін.

У парламентах Беларусі і Сербіі створаны дэлегацыйныя групы дружбы, якія таксама ўносяць свой пазітывны ўклад у развіццё двухбаковага супрацоўніцтва.

Не магу не адзначыць, што больш шырокім зносінам беларусаў і сербаў цяпер спрыяе доўгачаканы прамы авіярэйс Мінск — Бялград, адкрыты НАК «Белавія» год таму.

У 2013 годзе ў рэгіёнах Сербіі пачалі працу 3 ганаровыя консулы Беларусі: Драгамір Карыч — у Бялградзе, Драгалеў Швоня — у Новым Садзе, Зоран Вулавіч — у Крагуеваці.

— А калі крыху скажаць аб канкрэтным фармаце гандлёвых адносін...

— Сербія — адзіная краіна па-за постсавецкай прасторай, з якой дзейнічае рэжым свабоднага гандлю. Таму, нягледзячы на ​​нізкую імястасць рынку і невысокую плацэжаздольнасць (крыху больш за 7 млн чалавек), Сербія займае адно з лідэрных месцаў па пастаўках беларускай складанатэхнічнай прадукцыі ў далёкае замежжа — аўтобусы, грузавыя аўтамабілі, сельскагаспадарчая і бытавая тэхніка, прыборы і абсталяванне.

Пасля падпісання ў 2009 годзе між-урадавага пагаднення аб свабодным

гандлі таваразварот вырас у 4 разы — амаль да 200 млн долараў ЗША па выніках 2013 года.

У экспартце тавараў з Беларусі ў Сербію перамясцілася з 45-й на 25-ю пазіцыю, упершыню перасягнуўшы планку ў 100 млн долараў, а па выніках 8 месяцаў гэтага года мы выйшлі на вышэйзгаданым паказчыку на 22-е месца.

Летась 3/4 усіх паставак з Беларусі прыйшлося на пяць пазіцый — звадкавыя газ, нафтапрадукты, трактары, дроў і аўтобусы. Пастаўляліся таксама шны, сінтэтычныя валокны і ніткі, калійныя ўгнаенні, грузавае аўтамабілі, бульба, газетная папера, халадзільнікі, пральныя машыны, палімеры зтэлены.

Варта адзначыць, што экспарт паслуг за 4 гады вырас амаль у 2 разы — да 3,3 млн долараў ЗША.

— Сербія актыўна займаецца і будаўніцтвам у Беларусі...

— Так, сербскія інвестары працягваюць рэалізацыю праекта «Маяк Мінска» і некаторых іншых будаўнічых аб’ектаў. У верасні 2014 года кіраўніком дзяржавы падпісаны ўказ аб будаўніцтве шматфункцыянальнага комплексу «Мінск-Мір», які будзе ўключаць у сябе міжнародны фінансавы цэнтр, будынкі грамадска-дэлегавага прызначэння, жылую забудову, а таксама інжынерную, транспартную і сацыяльную інфраструктуру. Акрамя таго, у прапацоўцы з Сербіяй знаходзяцца праекты па арганізацыі сумеснай вытворчасці ў Беларусі сельскагаспадарчых па інтэнсіўнай тэхналогіях.

Паспяхова рэалізуецца ідэя стварэння балканскай пляцоўкі па зборцы, сэрвісе і пастаўках у краіны рэгіёна прадукцыі сумеснай беларуска-сербскай вытворчасці. У выніку сёння беларускі брэнд ІМТЗ не проста вядомы ў Сербіі, а заслужана займае сваю нішу з доляй больш за 50% усёго сербскага рынку. Ствараюцца таксама зборачныя вытворчасці аўтобусаў і грузавае аўтамабіляў МАЗ, трактароў малой магутнасці Бабырўскага заводу трактарных дэталяў і аргэратаў.

Варта заўважыць, што найўнясць рэжыму свабоднага гандлю зніжае стымул для беларускіх вытворцаў па адкрыцці зборачных вытворчасцяў з мэтай пераабаротна мільных бар’ераў. Разам з тым, нааўнасць вытворчасці ў Сербіі дзе перавагі па ўдзеле ў тэндарах, аблягчае доступ да атрымання субвенцый і дазваляе найбольш эфектыўна праасоўваць тэхніку.

У апошні час была праведзена вялікая праца па стварэнні інфраструктуры развіцця двухбаковых эканамічных адносін.

Беларусь актыўна выкарыстоўвае інструменты падтрымкі экспарту — такія, як экспертнае кредитаванне і страхаванне знешнегандлёвых аперацый з падтрымкай дзяржавы. Парк тралейбусаў у Бялградзе складаецца ў асноўным з беларускіх тралейбусаў. Выярграг тэндар на пастаўку 83 машын у ААТ «Белкамунмаш» атрымаўся дзякуючы дыякарэктнаму экспертнаму крыдыту. Для сербскіх спажычоў плануецца прымяняць механізм кампенсацыі беларускім бокам часткі працэнтаў банка па крыдытах, выддзёных сербскім прадпрыем-

ствам для набыцця тавараў, вырабленых у Беларусі.

— Вы шмат увагі надавалі развіццю супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Сербіяй у гуманітарнай сфэры. Ці добра, на ваш погляд, ведаюць у Сербіі беларускую культуру, беларускую літаратуру?

— Нягледзячы на ​​тое, што прыярытэтам для пасольства з’яўляецца нашчасванне сербскіх інвестыцый ў эканоміку Беларусі, мы значную увагу надаём прэзентацыі беларускай культуры ў Сербіі.

Пасольства перыядычна праводзіць (або садзейнічае правядзенню) у розных гарадах Сербіі Дні культуры Беларусі, выставаў работ беларускіх мастакоў, прэзентацыі беларускіх кніг, выступленні музычных і тэатральных калектываў.

З нагоды 20-годдзя ўстаўнення дыпламатычных адносін Беларусі і Сербіі 12–14 лістапада ў Бялградзе праходзілі Дні беларускага кіно. Адкрыты фотавыстава БелТА аб дыпламатычных адносінах нашых краін, аб Беларусі, а таксама выстава сучаснага беларускага плаката вядомага мастака Уладзіміра Цяслера.

Прыемна адзначыць «Анталогію беларускай паэзіі» на сербскай мове, зборнік вершаў сербскага класіка Радзе Драічкі і кнігі сербскіх казак на беларускай мове. Прафесар БДУ Іван Чарота, які з’яўляецца замежным членам Сербскай акадэміі навук і мастацтваў, пераклаў мноства кніг з сербскай на рускую і беларускую, і наадавтор. У прыватнасці, нядаўна прайшла прэзентацыя яго перакладу кнігі «Сербія ў Вялікай вайне 1914–1918». За шматгадовае дзейнасць па развіцці беларуска-сербскіх сувязяў І. Чарота ўзнагароджаны ордэнам Св. Савы Сербскай праваслаўнай царквы.

— Сербія здаана не з’яўлялася для Беларусі чужой краінай. У нас шмат пішучы аб яе праваслаўнай гісторыі. Якімі вам асабіста ўяўляюцца новыя ініцыятывы ў пазнанні беларусамі Сербіі, сербскіх гісторыі і культуры?

— Сербскія, нягледзячы на ​​значную геаграфічную аддаленасць пражывання, на рэспубліку і Вялікага народамі пакінулі пэўны след у гісторыі развіцця дзяржаўнасці на тэрыторыі сучаснай Беларусі, унеслі свой уклад у развіццё беларускай культуры.

Так, Ядвіга — каралева Рэчы Палспалітай і Вялікага княства Літоўскага, жонка Ягайлы — па жаночай лініі была сербкай. Яе маці, Альжбета Баснійская, была дачкой гаспадара захадняй сербскай дзяржавы Стэфана ІІ Катраманчына ў XIV ст.

У пачатку XVI ст. вядомы сербскі арыстакратычны род Якішычў парадніўся з беларускім шляхецкім родам Глінскіх. Дачка ваяводы Стэфана Якішыча Ганна выйшла замуж за Васіля Глінскага. Дарчы, іх дачка Алена стала жонкай Вялікага князя Маскоўскага Васіля ІІІ і маці першага рускага цара Івана Грознага.

У XVIII стагоддзі на тэрыторыі сучаснай Беларусі праславіўся выхадзец з сербскай шляхты граф Сімяон Зорыч. С. Зорыч, расійскі ваенны дзеяч, генерал-лейтнант, фаварыт імператрыцы Кацярыны ІІ, кавалер некалькіх замежных ордэнаў. У 1778 годзе за доблесную службу С. Зорыч

атрымаў ва ўласнасць Шклоў, дзе заснаваў дваранскае вучылішча, пасля ператворанае ў кадэцкі корпус, адкрыў тэатр з балетнай і музычнай школай, а таксама шаўкаткавую, канатную, гарбарную і суконную мануфактуры. Некалькі гадоў таму ў Шклове быў адкрыты помнік Зорычу.

У Сербіі добра вядома імя Іосіфа Гаруко — выхадца са старажытнага беларускага роду, героя руска-турэцкай вайны 1877–1878 гадоў за вызваленне балканскіх слаяна ад асманскага валадарства. Пры садзейнічанні балгарскіх і сербскіх паўстанцаў у 1877 годзе войскі пад кіраўніцтвам І. Гаруко вызвалілі Сафію і разбілі турэцкія войскі пад Ташкіенам, адкрыўшы шлях да вызвалення Сербіі ад турэцкай няволі.

У гісторыю барацьбы балканскіх слаянаў супраць асманскага іга нааачна запісана і прозвішча генерала беларускага паходжання Міхаіла Чарняева — ён нарадзіўся ў маёнтку побач з Друцкам. У самя крытычны момант барацьбы сербаў з туркамі генерал добраахвотна прыбыў у Бялград і быў прызначаны галоўнакамандуючым сербскай арміяй. Актыўныя кантакты, якія ва ўсе стагоддзі ажаўляюць іліаіа беларусамі і сербамі, знаходзяць пацвярджэнне таксама ў беларускім фольклоры. На паўночным Палессі да цяперашняга часу танцуюць «Сербянку» або «Сербячанку». Есць і народная песня: «Сербяне сена косяць, сербіанкі жытце жыву».

— Вы працуеце ў Сербіі ўжо другі раз. Былі тут і ў часы бамбёжак НАТО. Наколькі сёння грамадства ў Сербіі адозвіваецца ад таго недадэка і страшнага часу? Куды ў сваіх геапалітычных памкненнях скіравана Сербія?

— На працягу апошніх 14 гадоў Сербія геапалітычна скіравана ў Еўрасоюз, спадзяецца да 2018 года завяршыць перамовы з Бруселем і затым стаць 29-м членам ЕС. Гэтую пазіцыю падзяляюць не ўсе сербы, але яе можна зразумець, паколькі краіна акружана дзяржавамі — членамі Еўрасаюза і НАТО, а таксама кандыдатамі на ўступленне ў гэтыя блокі. Дадабаецца гэта сербам ці не — іншае пытанне. Але гэта геапалітычная рэальнасць — тэрыторыю і суседзяў не выбіраюць. У якасці галоўнай задачы урадам стаіцьца ўступленне ў ЕС да 2020 года. Пазіцыя Праэзідэнта Сербіі Т. Нікаліча наступная: «Сербія — гэта дом, дзе двое дзявяр — і на Усход, і на Захад».

Ступень палітызацыі і палітызацыі грамадства паступова зніжаецца, але сербы памятаюць агрэсію 1999 года, і гаворка аб уступленні Сербіі ў НАТО цяпер не ідзе.

Мы паважліва ставімся да знешнепалітычнага выбару Сербіі. Лічым, што гэта яе права — выбіраць стратэгію свайго развіцця. Пры гэтым разлічваем, што працэс уступлення Сербіі ў Еўрасоюз не будзе перашкаджаць развіццю ўзаемавыгаднага беларуска-сербскага супрацоўніцтва. Беларусь у цэлым, і ў адносінах з Сербіяй у прыватнасці, выдасца за супрацоўніцтва дзвюх інтэграцый — еўрапейскай і еўразійскай — на карысць усіх дзяржаў і народаў.

Гутарыў Сяргей ШЫЧКО, г. Бялград.

Блізкая ўлада

Мары аб наваселлі

Большасць тых, хто прыйшоў на прыём да старшын Магілёўскага аблвыканкама Пятра РУДНІКА, хваліла кватэрнае пытанне.

Існуе памылковая думка, што скардзіцца трэба адразу ў вышэйшую інстанцыю, маўляў, хутчэй разбярэцца. Але бывае і так, што не заўсёды атрымліваецца вырашыць пытанне на месцах. Прынамсі, праблемы грамадзян, якія прыйшлі на прыём да губернатара, па тых ці іншых прычынах аказаліся невырашальнымі. Некаторыя нават прынеслі тоўстыя папкі з гісторыі хаджэння па розных інстанцыях. Іх размова з губернатарам ішла ў прысутнасці тых, хто калісьці ўжо даваў ім адказы. Наколькі набалела ў людзей, было відавч на іх залішне эмацыянальным стане. Пятру Рудніку ад часу прыходзілася нагадваць, што аблвыканкам не суд і пра спрэчкі трэба забывацца.

Святлана і Аляксандр Мацюшонкі са Шклова больш за 20 гадоў гаруюць у кватэры агульнай плошчай каля 34 квадратных метраў. Дом 1929 года, дзе жывуць больш за 30 сем’яў, знаходзіцца ў незадавальняльным санітарна-тэхнічным стане. Ужо тады, калі сужэнцы засяляліся, ішла гаворка аб рассяленні жыхароў дома. Яны нават не ставіліся на ўлік, каб палепшыць жылёвыя ўмовы. Пад гутаркі аб хуткім нава-селлі непрыкметна вырасла іх дачка.

Сёлета ў Шклоўскім райвыканкаме сямі і паабялі выдзеліць двухкаўкіку. Але наваселля зноў не адбылося. Узніклі нейкія непаразуменні. Сям’я засталася жыць у старым доме і вымушана была стаць на чаргу па паліцэйні свайго кватэрнага становішча. Перад імі — больш за 1000 сем’яў. Міршчца з такім становішчам муж з жонкай не пажадалі, і матывуючы тым, што пры ў ранейшых умовах болей нельга, падалі скаргу на разгляд у аблвыканкам.

Старшыня Шклоўскага райвыканкама, які прысутнічаў на прыёме, згодны задаво-ліць жаданне жылёўцаў, але дзе ўзяць тыя 15 мільярдаў на рамонт? Губернатар параіў па-іншаму вырашыць справу. Ці трэба наогул укладваць грошы ў рамонт дома, якому хутка споўніцца 100 гадоў? Можна, замест яго лепш на гэтым жа месцы, якое, дарчы, з’яўляецца цэнтрам горада, пабудавачь новы 117-кватэрны дом з прыцягваннем сродкаў саміх забудовчыкаў? Пётр Руднік распарадзіўся вырашыць пытанне па прадстаўленні кватэр жыхарам злашчаснага дома на працягу двух

тыдняў, а мясцовым уладам разгледзець, як выкарыстаць прывабны ўчастак зямлі, дзе знаходзіцца састарэлая пабудова, з найбольш выгадным у эканамічным плане эфектам. Перспектыва ў наступным годзе займець нарэшце сваё жылё вельмі ўзрадавала сужэнцаў.

А вось яшчэ ў адной жы-харкі Магілёва дома... няма. Тэарэтычна ён ёсць, але даку-ментальна не аформлены. На прыёме ў губернатара жанчына спысалася на тое, што ў райвыканкаме ёй афіцыйна не давалі дазволу рабіць рамонт, але на словах не забаранялі. Вось яна і палепшыла свае жылёвыя ўмовы — абклапа дом цэглай. Толькі цяпер пры зваротах у некаторыя інстанцыі ў яе ўзнікаюць складанасці. Афіцыйна праваю на той дом і зямельны ўчастак у яе няма. Яна імкнецца вырашыць забытаную справу, але перашкаджаюць юрыдычныя складанасці. На прыёме ў губернатара высветлілася, што ў Магілёве такая ж праблема не толькі ў гэтай жанчыне. Пётр Руднік даручыў зрабарацца з кожным канкрэтным выпадкам паасобку, а з’яўніцы давадзіцца запілкаць штраф, каб лега-лізаваць у правах. Жанчына засталася вельмі задаволенай.

Па гэтых і іншых пытаннях, якія разгледжаны падчас прыёму, губернатар даў даручэнні адпа-ведным службам. Справы будуць знаходзіцца на кантролі ў аблвыканкаме да таго часу, пакуль не вырашацца, падкрэсліў Пётр Руднік.

Каментарый у тэму Іна ФІЛІПАВА, начальнік аддзела па рабо-це са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Магілёўскага аблвыканкама:

— Сёлета за 9 месяцаў у аблвыканкам паступі-лі 2491 зварот, прычым 837 з іх — з вышэйшых інстанцый. Гэта не значыць, што мы гэтыя звароты не разгледзілі. Але кожны лічыць, што праду-да толькі на яго баку. Есць, безумоўна, і абгру-нтаваныя скаргі. У тым, што людзі звяртаюцца ў вышэйшыя інстанцыі, маецца неадпрацоўка і на месцах. Сёлета па вобласці да дысцып-лінарнай адказнасці за парушэнне заканадаў-ства аб зваротах грамадзян былі прыцягнуты 592 службовыя асобы. Але хапае і такіх людзей, якія імкнучыся трапіць на прыём да губернатара, каб не вырашаць справу ў судзе ці задаволіць асабістыя ам

ХЛЕБ — НА ЭКСПАРТ. У ХАЛАДЗІЛЬНІКУ

Прадпрыемствы сістэмы Мінсельгасхарч актыўна экспартуюць замарожаны хлеб. У прыватнасці, такой прадукцыяй беларускай вытворчасці ўжо зацікавіліся Ізраіль і Амерыка.

Так, у ЗША адно з магілёўскіх прадпрыемстваў ажыццявіла пробную пастайку ў кастрычніку. Аднак асноўны аб'ём экспарту хлебаўлучных вырабаў усё ж прыпадае на Расію: сёлета за 9 месяцаў туды пастаўлена 4,5 тony замарожанага хлеба на суму 6,7 млн долараў.

Па словах начальніка аддзела мукамольнай, крупяной, хлебапяркарай і макароннай прамысловасці Мінсельгасхарча Ірыны БАРАНЦЭВІЧ, тэхналогія вытворчасці замарожаных заварных хлебаў вельмі працазатратная і энергаёмкая, таму многія краіны ад яе адмовіліся. Аднак у Беларусі адыходзіць ад такой вытворчасці не збіраюцца, бо дзякуючы ёй нашы хлеба смачныя і натуральныя і маюць досыць вялікі тэрмін прыдатнасці.

Паводле слоў спецыяліста, структура спажывання хлеба апошнім часам змянілася. Гэта звязана ў тым ліку і з пашырэннем асартыменту: спажывец цяпер нярэдка замаяшчае хлебныя вырабы тымі ж хлебцамі, айчынная вытворчасць якіх таксама наладжана ў Полацку.

Цяпер у краіне штодзённа вырабляецца больш за дзве тысячы найменняў хлеба, і вытворчасць гэтай няспынна развіваецца. Сярод іншага, у кастрычніку ў каледжы хлебапачэня адкрыўся інавацыйны цэнтр хлеба, дзе будуць праводзіцца тэматычныя семінары, звязаныя ў тым ліку з прапагандай здаровых жыццёвых звычак. Яны найбольш карысныя, і з усёй хлебнай вытворчасці краіны 90% прыпадае менавіта на вырабы з выкарыстаннем жытняй мукі. А вось так званыя «дзьмутыя» і тоставыя хлеба, якіх апошнім часам шмат выпякаюць у гіпермаркетах, хоць і смачныя, але не такія карысныя: яны змяшчаюць шмат дабавак, бо іх пякуць з гатовых сумесяў.

Дзіяна СЕРАДЗЮК.

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА.

ДАРАГІЯ КАЛЕГІ, ВІНШУЮ ВАС З ПРАФЕСІЙНЫМ СВЯТАМ!

Шчыра жадаю новых поспехаў і дасягненняў, сямейнага дабрабыту, радасных хвілін, моцнага здароўя вам і вашым блізкім. Усяго вам самага найлепшага!

Гэта выдатна, што нашы сяляне сёння карыстаюцца ўсімі дасягненнямі цывілізацыі і паспяхова забяспечваюць харчовую бяспеку краіны. Шмат добрага зрабілі вы за гады напружанай самаададанай і самаахвярнай працы. Якія б дасканальныя комплексы мы ні будавалі, якія б вежы ні ўзводзілі, якія б гмахі ні падымалі ў неба — вышэй за хлеб няма нічога. І мы ўсе вельмі ўдзячныя сваім землякам, якія добрасумленна працуюць у сельскай гаспадарцы, перапрацоўчай прамысловасці.

Дырэктар ААТ «Крутагор'е-Петкавічы» Юрый КЛІМАШ.
УНП 600112675

**ПАВАЖАНЯ АКТЫЎНА
І ВЕТЭРАНЫ ПРАЦЫ
ААТ «НЯСВІЖСКІЯ АСТРОЎКІ»!**

Ад усёй душы віншую вас з нашым прафесійным святам — Днём работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці!

Праца на зямлі — аснова асноў. Павага да «хлеба нашага надзённага» прысутнічае ва ўсіх народах. Шанаваць хлеб — гэта значыць перш за ўсё паважаць працу людзей, якія стварылі яго, — нашу з вамі працу!

Поспехі на палях і фермах даюцца нялёгка. Яны патрабуюць не толькі матэрыяльных выдаткаў і энергетычных рэсурсаў, але і пастаяннага ўкладання ведаў, умання і высакароднасці душы. У нашай гаспадарцы шмат працавітых, добрасумленых людзей, якія не пасуюць перад цяжкасцямі і кожны дзень з год у год уносяць свой уклад у развіццё краіны.

Няхай далейшым нашым поспехам спрыяюць сучасныя тэхналогіі, надзейная тэхніка, урадлівыя палі. Моцнага здароўя вам, дастатку, міру і дабрабыту вашым сям'ям!

Дырэктар
ААТ «Нясвіжскія Астроўкі»
Людміла ГУТНІК,
УНП 600032186

**ОАО
«ВЕРХНЕДВИНСКИЙ
ЛЬНОЗАВОД»**

**ПАВАЖАНЯ АГРАРЫ!
Шчыра віншуюем
вас з Днём работнікаў
сельскай гаспадаркі!**

**Для Беларусі гэта — адно
з найважнейшых дзяржаўных
свят!**

**Гэта прызнанне вашай
нялёгкай працы
і падзяка вашым рукам,
якія ведаюць сапраўдную
цану хлеба! Няхай вашы нівы
абыходзяць бокам прыродныя
стыхіі, а ўраджаі будуць
шчодрымі. Моцнага здароўя
вам і вашым сям'ям, шчасця
і згоды ў кожны дом!**

УНП 300061885

**Паважаныя супрацоўнікі і ветэраны філіяла
«Фалько — Агра»
адкрытага акцыянернага таварыства
«Агракамбінат Дзяржынскі»!**

Прыміце шчырыя віншаванні з нагоды прафесійнага свята. Гэты дзень нагадвае нам аб важнасці прафесіі работніка сельскай гаспадаркі. Вы, хлебаробы, жывёлаводы, механізатары, і ў выхадныя, і ў будні працуеце на зямлі, вырошчваеце хлеб, здабываеце малако і мяса.

Добрых слоў заслугоўваюць і работнікі прадпрыемстваў, якія займаюцца перапрацоўкай вырашчанага, здабытага вашымі рукамі. Вынікі вашай агульнай працы — на сталае кожнай сям'і, кожнага чалавека, як у горадзе, так і ў вёсцы. Гэта вы разам ствараеце дабрабыт грамадства, харчовую бяспеку сваёй краіны.

А яшчэ ў жыцці высокай гарманічна спалучаюцца два пачаткі: матэрыяльнае (вытворчасць) і духоўнае. Менавіта на сяле захавалася самабытная культура, багатыя народныя традыцыі. Таму з якога боку ні паглядзіш, менавіта вы, вясцоўцы, — ключавая фігура ў краіне.

Шчыра ўдзячнасць вам за добрасумленную працу, неабыхавасць і адказнасць. Моцнага здароўя, шчасця, доўгіх гадоў жыцця, упэўненасці ў заўтрашнім дні, дабрабыту вам і вашым сям'ям.

Адміністрацыя філіяла «Фалько — Агра»
ААТ «Агракамбінат Дзяржынскі»
УНП 60104188

Поздравляем! С Днём работников сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности агропромышленного комплекса!

Примите слова искренней благодарности за самоотверженный труд, преданность белорусской земле и своему любимому делу, за понимание важности задач, стоящих перед вами.

От всей души желаем вам и вашим близким крепкого здоровья, счастья, радости, семейного благополучия и успехов в вашем нелегком и столь необходимом труде.

С уважением коллектив ОАО «Верхнедвинский маслосырзавод»

www.yancheese.by

Элегантность Сырных Творений EST 1932

Ян Сыродзе

**Уважаемые коллеги,
работники агропромышленного комплекса,
труженики села и ветераны отрасли!**

**Поздравляем вас с профессиональным праздником —
Днем работников сельского хозяйства
и перерабатывающей промышленности!**

Выражаем всем сердечную благодарность за добросовестный труд и настойчивость в достижении поставленных целей.

Примите наши самые искренние пожелания крепкого здоровья, душевного комфорта, семейного благополучия.

Пусть этот праздничный день вдохновит на достижение трудовых успехов и эффективных результатов работы, придаст новый прилив сил и энергии, пусть не покидает в делах творческий запал и оптимизм, невзгоды и трудности обходят стороной, а вдохновение, бодрость и твердость духа, уверенность в завтрашнем дне будут неизменными спутниками на вашей профессиональной стезе!

Дирекция и профсоюзный комитет
ОАО «Витебский облгоссервис».

УНП 390286573

**З ДНЁМ РАБОТНИКАЎ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ
І ПЕРАПРАЦОЎЧАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ!**

Адміністрацыя
ААТ «Маладзечанскі райаграсэрвіс»
віншуе супрацоўнікаў абслуговых прадпрыемстваў з прафесійным святам.

**Зычым усім здароўя,
шчасця, душэўнага цяпла,
цудоўнага настрою і аптымізму,
невывярчанага энэргіі і поспехаў
ва ўсіх вашых справах.**

Маладзечанскі райаграсэрвіс — адно з найстарэйшых прадпрыемстваў у сваёй галіне, якое займаецца абслугоўваннем усіх жывёлагадоўчых аб'ектаў у Маладзечанскім і бліжэйшых раёнах, што так неабходна сельскагаспадарчым прадпрыемствам.

За апошнія пяць гадоў тут праведзена мадэрнізацыя абсталявання для рамонтна-паліўнай апаратуры ЕўРА 3 і ЕўРА 4, асвоены мантаж і абслугоўванне даільных зал СП «Унібокс» і зернесушыльных комплексаў ЗСК-40.

Цяпер станцыя тэхнічнага абслугоўвання жывёлагадоўчых фермаў (далей — СТАЖФ) абслугоўваецца 18 даільных зал,

а таксама ліцейныя ўстаноўкі. СТАЖФ па выніках за 2012 год была прызнана лепшай у вобласці.

Прадпрыемства наладзіла выпуск брыкетаў з саломы. Сыравіна для іх вытворчасці часам прападае на палях у нядбайных гаспадароў. Гэта таннае, у параўнанні з газам, паліва, якое ляжыць пад нагамі, рэалізуецца сёння ў Польшчу і Чэхаславакію.

Але галоўная мэта і задача прадпрыемства і яго кадравай службы — захаваць і збераць той залаты фонд, які працуе

222310,
Мінская
вобласць,
г. Маладзечна,
вул. Лебядзеўская, 8,
тэл. (0176)
75 39 14, 75 37
70, 75 37 46.
УНП 600077381

сёння ў ААТ «Маладзечанскі аграсэрвіс».

З лепшага боку можна адзначыць **начальніка службы СТАЖФ ІЛЬЧА Н.Г., ветэранаў працы падраздзялення ДУБЯЛЕВІЧА П.І., ФАЛЕША В.Д., маладых работнікаў КУЛЕША А.В., ГАРАДАВЫХ Я.А., КАНАНОВІЧА Д.У.**

У рамонтнай майстэрні паспяхова працуе **начальнік падраздзялення ЛАПІН І.В., слесары ЛУЖЫНСКІ В.Я., БУДРЫК В.А., шліфоўшчыкі АДОВІН А.С.** і многія іншыя.

Дырэктар ААТ «Маладзечанскі райаграсэрвіс»
Тадэвуш Мечыслававіч ЗАРЭЦКІ

ААТ «Парахонскае»

Сардэчна віншуюем працаўнікоў таварыства, нашых дзелавых партнёраў і калег на галіне з прафесійным святам — Днём работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці!

У аснове высокіх вынікаў заўсёды ляжыць сапраўды самаададаная праца ўсіх работнікаў і ветэранаў сельскагаспадарчай вытворчасці, перапрацоўчых і абслуговых арганізацый.

Падмуркам для нашых поспехаў з'яўляюцца зладжаныя намаганні кіраўніцтва і спецыялістаў, жывёлаводаў, механізатараў і земляробаў. Мы на справе пераканаліся, што толькі калектыўная праца і адданасць сваёй справе даюць плён, а поспех у першую чаргу забяспечваюць людзі.

Таму шчыра жадаем усім моцнага здароўя, шчасця, добрага настрою, яшчэ большага дабрабыту, міру, надзей на лепшае і новых працоўных перамогаў! Хай заўжды хапае сонца і дажджы, праца прыносіць радасць, а кожны дом будзе поўнай чашай! Творчай і добразычлівай абстаноўкі ў калектывах і ў сям'ях!

З павагай — адміністрацыя
ААТ «Парахонскае».

УНП 290095025

Лёсы

ПРЫЁМНАЯ СЯМ'Я ДЛЯ БАБУЛІ, або «Я тут — дома»

У Вольгі Дзямянаўны Мышкавец было вельмі цяжкае жыццё. Нарадзілася ў Камянецкім раёне ў 1932 годзе. Бацька загінуў на фронце, маці засталася з чатырма дзецьмі. Вольга, адзіная дзяўчынка ў сям'і, з дзесяці гадоў прала, ткала, ірвала і церабіла лён. Хлопцы завыхаліся ў полі, а на ёй была ўся жаночая работа, бо маці пасля атрымання пахаванкі на мужа вельмі хварэла. У школу памочніцы маці хадзіць не давялося: не было на гэта часу. Так і засталася непісьменнай.

Вольга Мышкавец і Наталля Ганчук.

Як вырасла, пайшла на працу ў калгас. Яна яшчэ захапіла той час, калі грошай за працадні не плацілі, ставілі палачкі ў табелі. Даволі доўга шчыравала на свінаферме, а калі сталі балець ногі, перайшла ў паляводчы. Як яна кажа, замуж выйшла позна, дзяцей Бог не даў. Да мужа пераехала ў Глыбокае Жабінкаўскага раёна, а праз дзесяць гадоў засталася ўдавою. Хвароба прагрэсавала, ногі не слухаліся, але ў раённай паліклініцы ніхто нічога толкам ёй не гаварыў. Даламагчы па доме прыбывала хрэснай Наташа, якая і пасля таго, як выйшла замуж, не забылася пра сваю падшэфію. Ужо разам з мужам прыязджалі, даламагалі Вользе Дзямянаўне. Потым вырашылі адвезці ў абласную бальніцу, паказаць брэсцкім урачам. Там зрабілі здымкі лязванчэцкага і адрправілі на камісію. Вользе Дзямянаўне адрозу далі другую групу інваліднасці. Тады ўпершыню малады муж сказаў жонцы: «Бабулю трэба забіраць».

Па сутнасці, гэта была яго ініцыятыва. Наталля Іванаўна ўспамінае, што яе сваякроў тады папярэдзіла сына, каб ён добра падумаў: «Старонняя чалавек узяць у сям'ю — вялікая адказнасць. А што рабіць, калі адносіны не складуцца?» Але Фёдар Уладзіміравіч паводзіў сябе як мужчына, які прыняў рашэнне. Ён сказаў: «Усё будзе добра, мы яе не пакрыўдзім».

І так працягваецца ўжо 28 гадоў. У 1986 годзе Ганчукі прывезлі Вольгу Мышкавец у свой голы дом у вёсцы Аб-рамавічы, якая нядаўна стала часткай горада Жабінка. І Вольга Дзямянаўна стала сапраўднай бабуляй для сына Наталлі і

Фёдара. «Садок быў далёка, — успамінае Наталля Іванаўна, — а дэкрэтны водпуск на тры гады не давалі. У яслі вазіць малых наогул не было магчымасці, а так я спакойна выходзіла на працу — ведала, што дзеці пад наглядам».

Так і жылі адной сям'ёй. Хлопцы павырасталі, атрымалі адукацыю, пажаніліся. Дарэчы, сваім нявестам Аляксандра і Іван паведамлялі, што ў кожнага з іх — тры бабулі. І дзяўчаты на вяселле куплялі падарункі ўсім тром аднолькавыя. Наталля кажа, што ў сям'і прывыклі жыць разам, падтрымліваючы адно аднаго. Таму двуххвартэрны дом для маладых сем'яў вырашылі будаваць побач з бацькоўскім, фактычна з агульным дваром. І цяпер ужо малая праўнучка часам забягаюць да бабулі Вольгі.

— Вось толькі што быў, за пяць хвілін да вас, мелодыі — яму год і восем месяцаў. Ён бегаў па пакоі, крычаў: «Оля, Оля!» — смяецца Вольга Дзямянаўна.

На сваё цперашняе жыццё яна не скардзіцца. Праўда, кажа, часам бывае сумна, работы няма. Калі ўсе на працы (Наталля працуе кладзюшчыком у райсельгастэхніцы, Фёдар — вадзіцель-дальнабойшчык), хіба што выйдзе да суседка перамовіца. Разам пачаюць аўтакраму, зробіць ся-

кія-такія пакупкі. Дарэчы, бабуля распараджаецца сваёй пенсіяй сама. Калі захоча, купіць прадуктаў для сям'і. Але ў яе заўсёды ёсць грошы, каб зрабіць, напрыклад, падарункі на дні нарадзжэння ўнучкам, а цяпер — ужо і іх жонкам. А калі ў канцы месяца нешта застаецца, то часам прасіць Наталлю купіць долараў. Як любіць пажылы чалавек, Вольга Дзямянаўна любіць, каб нешта было ў запасе.

Наталля Іванаўна ўспамінае, што яе сваякроў тады папярэдзіла сына, каб ён добра падумаў. Але Фёдар Уладзіміравіч паводзіў сябе як мужчына. Тады ўпершыню малады муж сказаў жонцы: «Бабулю трэба забіраць».

А яшчэ яна любіць атрымліваць падарункі. «Вось гэты хусцінкі, што на мне, унук падарыў», — хваліцца бабуля. У яе ёсць асобны пакой са сваёй шафай. А ложка прыбраны выштытымі падушкамі, праціраны, пакрывалі. Па гэтых вышыванках відаць, якая ў маладосці была майстрыха бабуля Вольга.

Цяпер, як яна сказала, «нічога не раблю, толькі сяджу». Але гэта не зусім так, удакладняе Наталля. Калі Вольга Дзямянаўна адчувае сябе лепш, ногі не вельмі баяць, то можа зварыць боршч — надта ж смачны ў яе атрымліваецца. І тады вельмі радуецца, што накарміла ўсіх абедам.

«Я тут дома», — сказала 82-гадовая пенсіянерка пра сям'ю, у якой жыве. І гэта, відаць, той выпадак, калі адзінокаму пажылому чалавеку вельмі пашчасціла.

Ёсць, на жаль, нямала іншых прыкладаў. Дырэктар Жабінкаўскага тэрытарыяльнага цэнтра абслугоўвання насельніцтва Раіса МЫШКАВЕЦ сказала, што ў раёне ўжо налічваецца пяць прыватных сем'яў для састарэлых людзей. Яшчэ чатыры пенсіянеры маюць апекуноў. Апошнія забіраюць старых на зіму да сябе ў дом. Усяго ў раёне працяваюць 423 адзінокае пенсіянеры, у якіх няма дзяцей і блізкіх сваякоў. З іх 91 знаходзіцца на абслугоўванні работнікаў цэнтру.

Да сакавіка мінулага года ў раёне таксама працавала бальніца сястрынскага догляду на 15 ложкаў. Паўтара года там яе закрылі. Насельнікі развезлі на іншыя раёны. Частка трапіла ў Ляснанскі дом-інтэрнат Баранавіцкага раёна, некалькі чалавек накіравалі ў Высокаўскую бальніцу сястрынскага догляду Камянецкага раёна. А тыя, у каго былі сур'ёзныя дыягназы, да апошніх дзён знаходзіліся ў раённай бальніцы.

Заслужаная настаўніца БССР з вёскі Крыўляны жыве ў Высокаўскай бальніцы, расказала спецыяліст Жабінкаўскага тэрытарыяльнага цэнтру Алена Кавальчук. Былой настаўніцы 86 гадоў. Жанчына зусім страціла зрок, але яна — цудоўны чалавек са светлай душой і, на жаль, такім нешчаслівым лёсам. Зусім маладой памерла дачка, потым пайшла з жывых муж і сын. Адзіны ўнук жыве за мяжой. Якім б ні былі ўмовы ў падобных умовах, цяжка там жыць старым.

...Аб гэтым мы гаварылі і з нашай гераіняй Наталляй Ганчук. Жанчына згадала, як мясцовы святар з болей гаварыў на адной з апошніх пропаведзях па пакуты адзіночкі. Напярэдадні ён ездзіў па прытулках. Варнуўся, як было відаць, з цяжкім сэрцам і заклаў усіх прыхаджан шанаваць сваіх старых, не аддаваць у падобныя ўстановы. Чалавек патрэбны блізкі людзі, асабліва напярэдняе жыццё. І прыватная сям'я — часам адзінае выйсце з такой сітуацыі.

Святлана ЯСКЕВІЧ, фота аўтара. Жабінкаўскі раён.

беларускіх кавярняў і рэстаранах, падараліся... аднолькава нясмачнымі. Такое адчуванне, што іх збыльшая гатуецца з заморжаных паўфабрыкатаў і наўмысна робяць занадта тлустымі, каб больш за дзве штuki проста ў рот не лезла.

Наогул, на мой густ, часта «страшы» беларускай кухні» паводле рэстараннага меню значна саступаюць па якасці дамашняй кухні ў выкананні звычайнай вясковай бабулі.

«Ніна Ладзіцкі няк з сябрамі драпілі-паці. Дадавалі самыя розныя начыні, што было, накіштат курагі і хурмы. Праўда, з такімі заморскімі далікатэсам атрымалася няк не вельмі. Хто можа падказаць, з чым можна рабіць «драпілі ў аўтарскім выкананні» (акрамя свініны), каб яны былі смачнейшымі за звычайныя?»

«Леся Грыба, пакаштуецца з цыбуляй і грыбчэчкамі, напрыклад. З селядцом (дробна пасечаным накіштат фаршамка). Можна журавінавай падлівай. Калі яе правільна прыгатаваць — у-у-у якая рэч! А яшчэ мне, да слова, падабаецца, калі драпілі зрабіць сушаваткі (цільч крумалістыя вадкасці і смачныя на мінімуме алею на керамічнай патыльцы), а за хвілінку да гатування паспаць натаркаваным сырам.

zviazda.by, Заходзьце, чытайце, камунічайце! Ваша думка важная!

ZVAROT@ZVIAZDA.MINSK.BY

ДЛЯ ЗВАРОТАЎ

ZVAROT@ZVIAZDA.MINSK.BY

Дзякуй!

І ДА ЛЮДЗЕЙ ВЯРТАЮЦА НАДЗЕІ

У Мінску 80 гадоў таму адкрыўся анкалагічны дыспансер, і за гэты час яго калектывам, вядома ж, зроблена вельмі шмат. Мы хацелі б сказаць толькі аб адным з яго аддзяленняў — аддзяленні рэабілітацыі.

Сюды, як правіла, пацыенты трапляюць у цяжкім стане: пасля складанейшых аперацый, многія — без ніякіх надзей на выздаравленне, на жыццё... Аднак высокі прафесіяналізм, дабрый і чупасць персаналу робяць сапраўдныя чуды: да людзей, хай пакрысе, але ж вяртаюцца сілы, надзеі, а потым — і само здароўе!

А таму вельмі хочацца шчыра падзякаваць калектыву гэтага аддзялення: найперш — яго загадчыцы Ірыне Касцюшынай, старшай медыцынскай сястры Ірыне Сакавец, сястрычкам Ірыне Івановай, Кацярыне Брэзь і Святлане Скрыгаўскай. Дай Бог ім самага галоўнага — добрага здароўя — за тое, што яны вяртаюць яго нам.

З павагай, Т.М. БАЕШКА

і іншыя пацыенты палаты № 701.

Чалавек — чалавеку

«ІМ — НІЗКІ ПАКЛОН! А НАМ — ТРЫВОГА...»

Дзяды сёлета прыпалі на суботу. З самага ранку я паехаў на Вайсковыя могілкі — там у мяне пахавана бабуля. Але ж спаткаць і я заўсёды — я завітаў да магілкі Паўлюка Труса, прыбраў там апалае лісце...

Некалі, у кастрычніку 1969 года мы рабілі гэта з блізкім сябрам паэта Пятром Глебам, і ён, быццам адчуваючы канец свайго зямнога жыцця, папрасіў мяне даглядаць магілу Труса, што я і раблю...

А побач пахаваны Чорны, Гурло, Клімковіч, Агіевіч, Лютая... Па магчымасці, іх магілкі я прыбіраю таксама. І, здарэцца, нават не адзін. Сёлета нейкая жанчына прыйшла паклініцца Чорнаму. Спачатку мне здалася, што гэта сваячка... Але ж аказалася, яна — проста настаўніца і вялікая аматарка творчасці. Да таго ж жыве непадалёк — на вуліцы, якая носіць імя пісьменніка.

Разам з ёю мы прыбраві ўсю магілку, а потым пайшлі ў царкву Аляксандра Неўскага і памынулі ўсіх, каго няма больш на гэтай зямлі, хто пайшоў, пакінуўшы ясны след у сэрцах тысяч людзей. Нізкі паклон ім!

А нам, як падалося, трывога: што ж трэба для таго, каб у нашых беларускіх пісьменнікаў з'явіліся новыя пакаленні чытачоў, каб нарадзіліся новыя песняры?... І каб да магілак тых, хто столькі зрабіў для Беларусі, для мовы, прыходзілі людзі?

Уладзімір ГОЛУБЕЎ, г. Мінск.

Кватэрнае пытанне

ДЗЯРЖАЎНАЕ — ГЭТА АДНО...

У апошні час вельмі шмат размоў пра арэнднае жыллё. Чуў, у прыватнасці, што тым, хто прыжывае ў ім, дазваджаць больш паліцыя за электрычнасць, за камунальныя паслугі... А вось якія дамы адносяцца да так званых арэндных, а якія не, — інфармацыі мала. Узяць хоць бы мяне: жыву ў бацькоўскім доме, тут жа нарадзіўся і вырас, аднак пасля смерці гаспадароў на сабе не афармляў. Дык ці не стане я арэндным? Патлумачце.

Фёдар МІКЦЮК, Жыткавіцкі раён.

У адпаведнасці з заканадаўствам, да жылых памяшканняў, якія ў лісце называюцца арэнднымі, адносяцца толькі ты пабудаваныя альбо пераведзеныя (у прыватнасці, са службовых) жыллыя памяшканні камерцыйнага выкарыстання дзяржаўнага жыллёвага фонду.

Перавод заселеных жылых памяшканняў (індыўідуальных жылых дамоў і кватэр у шматкватэрных дамах) прыватнага жыллёвага фонду грамадзян у склад жылых памяшканняў камерцыйнага выкарыстання дзяржаўнага жыллёвага фонду **заканадаўчымі актамі не прадугледжаны.**

Што датычыцца афармлення права ўласнасці на індыўідуальны жылы дом, які перайшоў у валоданне і карыстанне па спадчыне пасля смерці бацькоў, то яно афармляецца ва ўстаноўленым парадку.

Віктар САВІЦКІ.

Добрая навіна

ФУТБОЛ — КРУГЛЫ ГОД

Дзве спартыўныя пляцоўкі круглагадовага выкарыстання, якія пабудаваны ў рамках праекта «Родная старонка — дзеці», адкрыліся ў Іўі і Ваўкавыску. Арганізатары гэтага праекта — Беларуская федэрацыя футбола і гандлявая сетка «Родная старонка».

Цяпер гэтыя пляцоўкі памерам 20x40 метраў з сучаснай «штучнай травой» стануць цэнтрамі футбольных баталій для дзяцей з бліжэйшых двароў і адукацыйных устаноў. У Ваўкавыску пляцоўка ўпрыгожыла раней неўпарадкаваную дваравую тэрыторыю і стала сапраўдным падарункам для жыхароў спальняга мікраараёна. А ў Іўі асабліва ўзрадаваліся юныя футбалісты з каманды «Надзея», які сёлета — пры адсутнасці спецыялізаванай школы і адпаведнай інфраструктуры для трэніровак — занялі трэцяе месца ў рэспубліканскім турніры «Скураны мяч».

Барыс ПРАКОПЧЫК.

zviazda.by WEB-вод гук Самыя цікавыя і надзённыя каментары на нашым сайце

Гэты тыдзень выдаўся на сайце газеты даволі гарачым на абмеркаванні матэрыялаў. Пачнём наш традыцыйны агляд з водгукў на матэрыял Віктарыі Целяшук «У пагоні за ідэалам».

Даўно ўжо не з'яўляецца сакрэтам той факт, што ва ўстановах адукацыі працуе фінансавы «пыласос» бацькоўскіх кашчавоў у выглядзе школьных пабораў. Аднак і самі бацькі зачасцю гатовы добраахвотна неці грасшовыя выдаткі, якія, на першы погляд, здаюцца зусім непатрэбнымі. Напрыклад, адгуляць выпускны ў дзіцячым садку або паставіць у кабінце плазменны тэлевізар ці купіць інтэрактыўную дошку. Але за гэтым хаваецца ў першую чаргу жаданне не даламагчы дзецяў у вучобе, а меркантилізм — жаданне выхаваліца перад іншымі сваім добрым матэрыяльным становішчам...

«Леся О, гэтыя бацькоўскія «панты» напаказ — хто больш выдаткуе грошай на падарункі, хто набудзе суперфірменнае адзенне, хто заціпа малаго на большую колькасць секцый — так знаём! Шкада толькі, што гэта больш падобна на адкупныя, на замену рознага клонату і ўвагі грашовым эквівалентам, а пра жаданні саміх дзяцей дарослыя думаюць, можа, у апошнюю чаргу.

«Іван Гісторыя пра тое, як у нашай краіне бацькі скідаваюцца на рамонты ў класе, нагадала адзін анекдот 1990-х гадоў. Сустрэкаюцца два новыя рускія. Адзін у другога пытаецца: — О, у цябе новы галыштук. Модны. А колькі каштавае? — 400 долараў. — Ну ты і дурань. Я тут недалёка ў краме абсалютна такі ж за 500 бачыў.

АДЭ НАРОД НА ПРОВАДЗЕ!

ПЕРАМОГА СПРАВДЛІВАСЦІ

У артыстаў, як вядома, усё жыццё ў раз'ездах: сёння тут канцэрт, заўтра там. Вось і едзца з гасцініцы ў гасцініцу. А там, вядома ж, сваё жыццё, свае сакрэты і правілы, свае хітрыкі...

Нек раз, напрыклад, завяршыўшы канцэрт у падшэфнага раёна, сталі артысты высіяляцца з гасцініцы: паклікалі пакаёўку, каб нумар прыняла — праверыла, ці ўсё там на месцы, ці ўсё ў парадку. — А на графічцыку — глянцыце — шчарбінка! — заўважыла кабетта. — Калі вы засяяліся, яе не было... Нам, значыць, давядзецца мяняць гэтую пасудзіну, а вам — адпаведна — грошы плаціць. Нічога не зробіць...

Хоць артыстам і пастаянным гасцралярам, шчыра кажучы, і хацелася. Бо гэтая хітрасць з графіччыкам ім даўно надакучыла. Яны, як ніхто, відаць, ведалі, што амаль непрыкметная шчарбінка на пасудзіне заўсёды была, што яна тут папросту «праце», служыць для пакаважання крыніцы прыбытку: ці не з кожных «высяленцаў» дазваляе збіраць па два, па тры рублі «на ўласную кішэню»...

Ім не столькі грошай шкода было, — шкода ўласных прыкпіпаў... Ды і крўдны ж, калі нехта з цябе дурня робіць. Карацей, паспрачаліся яны з пакаёўкай, але ўрэшце грошы аддалі.

— Цяпер гэты графіччык наш? — спытаў адзін з пастаяльцаў. — Так, — згадзілася кабетта. — І мы можам рабіць з ім, што хочам? — Можаче, — адгукнулася пакаёўка, ва ўсе вочы глядзячы, як той пастаялец узну са стала графін, як паглядзіў выльты на баках гронкі вінаград і корак у выглядзе кілішка, як потым... выпусціў усё гэта з рук і проста... на ракавіну!

Шкло ад удару, вядома ж, разбілася — пырнула ў розныя бакі. А разам з ім на кавалкі разляцелася ракавіна...

Так што артыстам давялося двойчы плаціць: яшчэ і за яе. Прычым не пару-тройку рублёў — куды большую суму!

Ну і няхай: грошай ім не так і шкода было, бо гэта ж не за посуд — за справядлівасці! А яна малой цаной ніколі не даецца.

«Па дарозе» яшчэ і пачуў і адчуў: дом аж скалануўся ад выбуху — на яго ж кухні!

Рыгор туды. Бацьчы: шыб у вокнах няма (іх з траскам вынесла на вуліцу); слоіка і салянкі таксама няма: яна звісае са стэла, «сплывае» то крывянай капусткай, то мортавай, то грыбкам!...

На шум, як і варта было чакаць, збегліся суседкі, і лямант усцаўся такі, — хоць са святмымі вынось: столькі надобных слоў на свой адрас Рыгор ніколі дагтуль не чуў... Але ж, кажучы, як падаграваць вячэру, з таго часу запомніў. Можна, і на ўсё жыццё.

Ганна АТРОШЧАНКА, Г. Гомель.

КРУЖНЫМ ШЛЯХАМ — З РАГАЧОВА

...І чаго толькі не здаралася ў нашым Лучыне! І пра што я толькі не пісала (з таго, што сапраўды было)! Але ж апроч гэтага слабілася вёска і сваімі фантазіямі, бо жылі тут сапраўдныя «казачнікі» (Яршоў адпачывае!), якія чаго толькі не надумалі! Вось хоць бы дзед Лаўрэн. Усе ведалі, што брэнца, а слухалі з задавальненнем, ды яшчэ і падрабязна высвятлялі. Дзед тады засніўваў самакрутку, і, прыжмурчыўшы левая вока, пачынаў...

Найбольш ён пра вайну расказаваў любіў. Можна, таму, што ў яго тады сабака быў, а яго немцы больш, чым «Кацюш», баяліся: страшны-страшны такі, вольназны-вьялзаны! Казаў, калі полк куды «перакідаваў», то на сабаку спецыяльныя грузавыя выдзялялі — у кузавае перавозілі, сабака толькі па дыяганалі ў ім змяшчаўся.

А яшчэ дзед расказаў (прычым у афіцёрскай фуражцы, у ваенным кіцелі з медалямі!), як у полк да іх сам галоўнакамандуючы прыязджаў, як павітаў спачатку ўсіх, а да яго персанала падшоў. Парукаўся і кажа: «Мне пра ўсіх і пра ўсё даносіць. Так што я ведаю: ты, Багданчыкаў, храбры салдат, добра ваюеш. Таму вось гэтыя ўзнагароды — табе... На, насі...»

Нібыта сказаў ён так, дастаў з нейкай скрыначкі цэлую жменьку розных медалёў і яму — у прыгаршычы...

І дзед Сяргейка ў нас знаходзіліся быў. А іначай, відаць, не выжыў бы! І не дайшоў з Заходняй Беларусі (ён там у акружэнне трапіў) аж да самага Лучына...

Як ішоў — размова асыбная. Салдаты, трапіўшы ў акружэнне, разбрыдаліся хто куды. Дзед Сяргейка (а ён тады толькі бацькам стаў) таксама «разбегся», як казаў Панандопапа. Аднак «аружыю» сваю не кінуў — з ёю стаў на ўсход прабівацца. І з розумам: удзень адлежваўся недзе па кустах, а ночку ішоў. Вядома ж, страшна было. І голадна. Таму заходзіў да людзей на падворкі, прасіў чаго-небудзь з харчу... А гэс «падаваць» яму не дужа хацелі, і не дужа што мелі... Тады наш Сяргейка на хітрасць пайшоў. Дачакаўшыся цэмы і пераканаўшыся, што немцаў паблізу няма, заходзіў (з той «аружыяй») у краіную хату. Казаў, што яго атрад цяпер у засадае, а салдаці есці хочучы... «Дык як вам, гаспадынька (гэта падары ж на французцы...), леей будзе: ці суды, і тату хату, усіх іх паклікаць, ці са мною нешта перадаць?» Тая, вядома ж, перадавала: здаралася нават самагонкі (па-нашаму — «бімберу»), абы ты салдаці ў хату не ўвалілася... Гэтым жа чынам дзед Сяргейка на цывільную апратку ўзбіўся (для таго, маўляў, каб у разведку хадзіць).

...І пасля вайны ён сваіх фокусаў не кінуў. Неяк, баілі, добра «падняўшы» рыбы, склаў яе ў мех і першым аўтобусам павёз на базар у Жлобін. А рыба ж лучэ жывае, у мшыку варушыцца. Нехта спытаў: «Што ў вас там?» «Більба» — адказавае дзед. «А чаму варушыцца?» — «Дык жа расце».

Ці не ўвесь аўтобус збегса на новы гатунак паглядзець, але дзед мяшок не развязаў. Маўляў, рана пакуль дзівіцца: можна суроччыць... А вось прымаць заказы на насенку — можна. І самы час...

Падмануў людзей. Але ж неяк знайшоўся «ўмелец», які абдурў і яго: шапнуў старому, ведаючы яго жаданне шось купіць ды прадаць, што нарыктоўная кантора мышы-

ныя шкуркі (па-нашаму — «кожкі») прымае, прычым дужа дорага. Дзед узрадаваўся! Ён змыслы быў і час вольны меў... Факт, што мышыш павіў па ўсёй ваколіцы, кожкі тыя лупіў штодня, сухыш і складваў у мех. Шмат нарэцце сабралася. Было з чым у нарыктоўную кантору ісці.

Павітаўся там і пытае: — Кожкі мышы бераце? Праўда, ён трошкі картавы быў і гаварыў хутка. Таму ў яго атрымалася: — Коткі мыткі беляць? Не разумеюць людзі! Прышлося пра «коткі-мыткі...» яшчэ раз паўтарыць.

І зноў ніякай рэакцыі! Адно — глядзячы тыя нарыктоўшчыкі: дзед як быццам тутэйшы, наш, а гаворыць, нібы кітаец.

— Што вы хацелі? — пытаюцца ў яго. Дзед тады да справы: развязае свой мяшок, з форсам паказвае тавар ды кажа: — Коткі мыткі здаць. Нарыктоўшчыкі толькі зірнулі — і ў рогат: — Няма, — кажучы, — дзед, такога загаду, каб мы вашы «коткі» прымалі... Карацей, у дзеда Сяргейкі пасля гэтага візіту адмыслова мянушка з'явілася — Коткі-мыткі. Праўда, у вочы яе не казалі, бо лучынцы, як вядома, любіць чужыя мянушкі і не любіць свае.

Але ж гэтак раней было. А цяпер... Невяк з Рагачова мяне мясцовы хлопец падвозіў (мянушка ў яго — Салавей). Дык перад самым вёскай кажа: «Цётка, я зараз да Сэра на хвілінку заеду, а потым — да Цэзара... Вас, атрымаецца, аж да самай хаты падкіну...»

Так што шлях з Рагачова ў нашу вёску Лучын пралягае нібыта праз Англію — з заездам у старажытны Рым.

Соф'я КУСЯНКОВА, в. Лучын, Рагачоўскі раён. Рубрыку вядзе Вялічэна ДАУНАР.

ЛЮБОЙ ДА КІНО — НЕ МІФ

Вынікі Мінскага міжнароднага кінафестывалю «Лістапад»

КОНКУРС «МАЛАДОСЦЬ НА МАРШЫ»

Прыз «За лепшы фільм конкурсу ігравога кіно «Маладосць на маршы» імя народнага артыста СССР кінарэжысёра В.Ц. Турава» — «Суд» Чайтанья Тамханэ (Індыя).
Дыплом «За лепшы акцёрскі ансамбль» — «Цуды» Алічэ Парвахер (Італія, Швейцарыя, Германія).
Спецыяльная згадка журы «За арыгінальны погляд» — «Дзючына ноччу гуляе адна» Аны Лілі Амірпур (ЗША).

АСНОЎНЫ КОНКУРС ДОКУМЕНТАЛЬНАГА КІНО (АКРАМА ГРАН-ПРЫ)

Спецыяльны прыз журы асноўнага конкурсу дакументальнага кіно — «Апошні лімузін» Дар'і Хлэсткінай (Расія, Германія).
Дыплом «За вытанчаны філасофска-паэтычны эксперымент» — «Туман (nebel)» Ніколь Фёгэль (Германія).

Дыплом «За лепшае ўвасабленне тэмы гуманізму» — «Глыбокае каханне» Яна Матушынскага (Польшча).

Дыплом «За стварэнне калектыўнага партрэта ў экстрэмальных умовах» — «Кроў» Алены Рудніцкай (Расія).

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

НАЦЫЯНАЛЬНЫ КОНКУРС

Лепшы дакументальны фільм — «Скрыжаванне» Настасі Мірашнічэнкай (Беларусь, Швецыя).
Лепшы дакументальны фільм — «Афганістан. Я памятаю» Халіма Хасанавай (Беларусь).
Лепшы анімацыйны фільм — «Ронда-капрычыёза» Ігара Волчака (Беларусь).

КОНКУРС ДЛЯ ДЗІЯЧАЙ І ЮНАЦАКІ АУДЫТОРЫІ «ЛІСТАПАДЗІК»

Прыз за лепшы фільм для дзіцяці — «Жамчужына» Сіруса Хасантура (Іран).
Прыз за лепшы фільм для юнацтва — «Прыродазнаўчыя навукі» Маціяса Лукезі (Аргенціна, Францыя).

Прыз глядацкіх сімпатый «Золата «Лістападзкіка» — «3 ног на галаву» Файта Хельмера (Германія).

КОНКУРС НАЦЫЯНАЛЬНЫХ КІНАШКОЛ

Прыз «За лепшы фільм конкурсу маладога дакументальнага кіно» — фільму «Быць мной, быць табой» Аляксандры Кауфман (ZELIG, Школа дакументальнага кіно, тэлебачання і новых медыя, Італія).

Дыплом «За неардынарнае апавядальнае і візуальнае рашэнне» — Нацыянальнай кінашколе Даніі.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Я не вярнуся» Ільмара Раага (Эстонія — Беларусь — Расія — Казахстан — Фінляндыя)
Канцэпцыя: мягкім рэалізм (сповамі рэжысёра).

Ільмара Раага кожны раз пытаюцца: чаму павязка дзвюх герайн у Казахстан пачынаецца восенню, а заканчваецца вясной? Занадта доўга, маючу, непраўдападобна. Гэта метафара, спадарства: дзючына Аня, якая апынулася ў тупіку адносінаў да сацыялізму і жанатым мужчынам, павінна знайсці новую дарогу. Маленькая вулгаватая Крысціна гэтую дарогу паказала і гэтаксама «непраўдападобна» была збіта п'яным кіроўцам. У чым алузія да анёла, які дапамог Ані зразумець глабальныя ісціны. Рэжысёр па-майстарску надае рэальнасці мастацкую арганку і мае на гэта права. Гледачу прыдзірацца да такой рэальнасці не варта.

Чаму вучыць: нават самы відавочны фальш мы можам не заўважаць, у той час як галоўнае — ісці ў напрамку сапраўдных каштоўнасцяў.

«Free range/Балада аб адабрэнні свету» Вейко Ёўнцуу (Эстонія)

Канцэпцыя: пошукі той самай няўлоўнай свабоды.

Галоўны герой — пісьменнік, з думкамі якога «незразумела, як можна жыць». Ён не вызначыўся, ці можна давярэць каштоўнасцям, якія фарміраваліся стагоддзямі і ці можа ён хацець дзючыну з такімі дзюўнымі пальцамі. Яго сапраўднае існаванне — гэта ўнутраны свет і літаратура адмаўлення. Не да месца тут празанічарна, змяная цяжарнасць дзючыны, звальненне, неабходнасць вызначэння ў рэальным жыцці. Free range — у перакладзе азначае вольны выгул, але нават у вольнага выгулу ёсць мяжа. Магчыма, няма партрэзы за яе выходзіць, але яе існаванне раздражняе. Аўтар параўноўвае правільна жыццё ў сацыялізме з Free range, але галоўнае пытанне ў тым, якую форму прымаюць гэтыя межы. У сацыяльным сэнсе — гэта нормы маралі.

Чаму вучыць: яркія шкарпэткі і свет за аленямі — можа, і новая форма самавыяўлення, але знайсці новую формулу існавання ў сацыялізме нельга.

«Дурань» Юрыя Быкава (Расія)

Канцэпцыя: мастацкі гіперрэалізм у ключы асасавання панцыя «рускі чалавек».
У гэтым выпадку лепшая рэкамендацыя фільму — неадназначнасць Юрыя Быкава як сучаснага рэжысёра, які не даследуе рэальнасць, а канстатуе. Просты сантэхнік выяўляе, што інтэрнат з сотнямі жыхароў можа з хвілінна на хвілінку абрынуцца, і з гэтага моманту выступае антаганістам не проста прагнітай сістэме хапу і чыншчу ва ўладзе, але і саміх жыхароў інтэрната. Юрыя Быкаў не дае варыянтаў трактоўкі, усё вядзуча і, што называецца, у лоб. Мастацкі метада рэжысёра — шчы-

Кадр з фільма «Дурань» Юрыя Быкава.

расць, плакатнасць, бескампраміснасць — зрабіў карціну «Дурань» ледзь не галоўнай кінападзейя года ў Расіі. І магчыма сцю зразумець, хто дурань у сацыяльным значэнні.

Чаму вучыць. Што б ты ні рабіў, застаецца ў полі адзіным воінам. Але гэтым «Дурань» і моцны, што супраць такога становішча рэчаў хочацца паўстаць і да знішчэння змагання за спраўдлівасць і жыццё. Бо мы нашы праблемы ад таго, што «мы адзін аднаму нішто».

«Кіно пра Аляксеева» Міхаіла Сегала (Расія)

Канцэпцыя: дабрэйшы трэба быць.

Чарговая гісторыя хітрага плана дзеля добрай справы, толькі тонкая, эстэтычная, у добрым сэнсе сентыментальная і кінематаграфічна прыгожая. Відамога савецкага барда, а цяпер забытага пенсіянера Аляксеева запрашаюць уначы радзёфір, у якім для яго падрыхтавана шмат прыемных сюрпрызаў. Радзёфір граматына пералітаецца з рэальнай біяграфіяй барда і пошукам азначэння паняцця любові. Аказваецца, гэта калі чалавек дае другому не усё, што можа, а тое, што таму патрэбна менавіта ў гэты момант. План журналістыкі, некалі закаханай у Аляксеева, накладваецца на гэта азначэнне, а неверагодна шчасліва Аляксееў у выкананні Аляксандра Збруева — такі, якім хацелася б зрабіць кожнага чалавека.

Чаму вучыць: вядома ж, што любіць — значыць аддаваць іншаму тое, што яму трэба менавіта ў гэты момант.

«Сляпыя спатканні» Левана Кагушвілі (Грузія — Украіна)

Канцэпцыя: грузінскасць.
Цігуць, мерны, настальгічны фільм, дзе галоўны герой — 40-гадовы настаўнік гісторыі Сандро — пражывае звычайнае халастое жыццё, робіць спробы знайсці пару, усведмаляе марнасць усяго наўмыснага і раптам улюблёнца ў маці сваёй вучанцы. Гэта не будзе рэзкім паравотам у жыцці, значным фактам біяграфіі, новым пунктам адліку. Тэмп і насычанасць па-ранейшаму будучы спалучаць і сабе старую Грузію

з павеамі новага часу — настолькі ж сціпла, наколькі і каларытна. Угаворанні бацькі, бульба і слоік варэння на вячэру, замшэлая гасцініца, новы турыстычны Тбілісі побач з беднымі раёнамі, дзе жывуць звычайныя людзі, але знакавыя для роспісу грузінскага характару.
Чаму вучыць: у патрэбны моманты збягаць на зыбарэжжа (ці нешта ў гэтым родзе).

«Кукрузны востраў» Георгія Авашвілі (Грузія — Германія — Францыя — Чэхія — Казахстан — Венгрыя)

Канцэпцыя: суіснованне чалавека і прыроды.

Хоць усё нашмат складаней. Галоўны герой — абхазы, дзед з унучкай — знаходзяць востраў на раці Інгурі, якая падзяляе канфліктуючыя Абхазію і Грузію, і будуць тут свой маленькі свет. У гэтым простым немудрагелістым свеце аказваецца паранены грузін, якога, ясная справа, вылучаць і «сваім» не здадуць. Усе асноватворныя ісціны сусветнага быцця — у праце маленькага астраўка (дарэчы, штучна створанага для здымак), на якім жыве стары селянін, ёсць проста ежу, грэцкія ля агню і марыць дажыць да атрымання ўнучкай дыплама. Але стыхія непрадказальна і здольная раптам умешваць у нашы сціплыя планы... Фільм будзе прадстаўлены на атрыманне прэміі «Оскар» у намінацыі «Лепшы фільм на замежнай мове».

Чаму вучыць: таму галоўнаму, што закладзена ў светабудове і не патрабуе складаных рашэнняў, бо ісціны не многа, але кожная — на ўсе часы.

«Помнік Майклу Джэксону» Дарка Лунгулава (Сербія — Германія — Македонія — Харватыя)

Канцэпцыя: несур'ёзна аб сур'ёзным.

Разам з прыкладамі конкурсу «Маладосць на маршы» ў гэтым фільме сур'ёзна аўтарскія пытанні накладваюцца на жартліваючы, камедыйную

манеру апавядання і недарэчнасці ў сюжэце. Здалася б, ну які помнік Майклу Джэксону у сербскім мястэчку? Але менавіта ён стаў катализатарам для цэлага вэрхалу сацыюму на лакальнай тэрыторыі: нацысты, змова ўлады, дагаджанне, барацьба за мяліну, выміранне маленькіх гарадоў (і быццам шчаслівае жыццё ў Германіі). І міжчалавечнае: каханне і дзюкуючы, і насуперак, мары-мары-мары, настальгія па авіяцыйным мінулым і немагчымасць чалавека ўбачыць шчасце ў маленькім горадзе.

Чаму вучыць: правінцыйны горад жыве, дэмакратыя таксама, за мары трэба змагацца.

«Гаспадары» Адэльхана Ержанавы (Казахстан)

Канцэпцыя: абсурдны гратэск як рэакцыя на праблемы сацыюму.

Вось неверагодна таленавітая мастацкая апрацоўка і гіпербалазіцыя той рэальнасці, якая рэжа назіральнае вока неабябкаявага аўтара! Гратэск па нарастальнай робіць становішча 16-гадовага хлопца усё больш безнадзейным. Рэжысёр узраўвава абыраў абыякавасць навакольнага свету, глупства і непрабуднасць органаў, закліканых абараняць чалавека, і розніцу паміж моцнымі і слабымі гэтага свету.

Кожны раз, праходзячы міма шматпавярховак, у вокнах якіх гарыць святло, уяўляеш, што за імі развіваюцца сотні гісторыі, кіпяць пацуды, перажываюцца шчаслівыя моманты. У карціне «Такія правільны» з урбаністычнымі безабліччымі відамі шматпавярховых «скрынак» і бытавымі дэталямі ў абмалёўцы персанажаў ствараецца ўражанне таго, што пацуды забіяга, а дзеянні горадскіх ужо «робатаў» здзісьняюцца механічна. Толькі смерць сына заахваліла іва вайсцы за рамкі звычайнага спіса дзеянняў, ды і то некай недарэчна. І жыццё пайшло сваёй чаргой, з гатаваннем ежы і пітій, аду не працуе.

Чаму вучыць: адчуваць.

«Чорны вугаль, тонкі лёд» Дзана Іньяна (Кітай)

Канцэпцыя: перакрываўнае жанравае кіно з забавляльным сюжэтам.

У ім можна падгледзець некалькі сэнсаў: вернасць паліцыйскага сваёй справе праз пляч гадзю пасля адстаўкі; жыццё той часткі Кітая, якая далёкая ад яркіх мадэрнізацыйных мегаполісаў, знарчыста спрашчэнне персанажаў класічнага следчага і femme fatale, якая працуе ў пралыні. Гэтая жанравая і сэнсавая гульня стала пераможкам Берлінскага кінафестывалю, а ў «Лістападзе» з'яўляецца геаграфічным выключэннем.

Майкл Тэлэр у карціне «Апантанасць» Дэм'ена Шаэла.

Казахі наогул востра рэагуюць на сацыяльнае.

Чаму вучыць: становіцца страшна, што адносіны паміж персанажамі — наша хуткая рэальнасць, таму трэба больш эмоцый, спачування і дапамогі.

«Вішнёвы тытуны» Андрэса і Катрыны Маймік (Эстонія)

Канцэпцыя: наследаванне добраву савецкаму кіно.

Гэта тое, што называецца «мілы». Фільм, які не задае пытанняў, не прапаўнавае складаных адказаў, не драматычна, не хвалюе — толькі малое жыццё маленькага мястэчка, дзе нудна нудно, але нетаропка развіваецца цёплая, простая і чыстая закаханасць.

Чаму вучыць: таму, што каханне (закаханасць) — чыстае і далёкае не пошлае пацуды.

«Такія правільны» Агньена Свіліччы (Харватыя — Францыя — Сербія — Македонія)

Канцэпцыя: уплыў горада на яго жыхароў.

Чаму вучыць: падманы і здрады персанажаў фільма прапаўнаюць быць больш асыражанымі.

«Племя» Мірастыва Слабапішківа (Украіна)

Канцэпцыя: хвосцкая безнадзейнасць.

Такі шэры рэалізм, у якім патрэбныя кінематаграфічныя прыёмчыкі дзеля ўздзеяння на гледчага, а можна толькі выбраць сцэны. Рэжысёр і выбраў месца дзеяння інтэрнат для глуханямых, дзе ўвесь час гучыць гадзю, што чым можа — крадзяжамі ды прапастуцьшай. І калі ў гэты інтэрнат трапляе сутулы хлопчык, здаецца, што ён не выжыве. Але рэжысёр з поспехам увёў гледчага ў зман пухлымі дзіцячымі шчокамі: хлопчык не сустрапае пацамам у жорсткасці і беспрывітлівасці. Цалкам няма фільм, без слоў, субцітраў, музыкі — яны аказваюцца зусім не абавязковымі для таго, каб фільм зрабіў моцнае ўражанне і меў шчаслівы фестывальны лёс.

Чаму вучыць: выхоўваць дзіцяці. Ірэна КАЦЯЛЮВІЧ.

Кінакрокі

Усё кіно пачыналася з цягніка, які прыбываў, і гэта зафіксавала камера. Кадры з фільма «Хард Рэбут» у яго фільме «Хард Рэбут» таксама прыбывае цягнік. Але кадры нібыта «адручваюцца» назад.

Вельмі сімвалічна, калі весці гаворку пра беларускае кіно. Часам, каб трапіць у будучыню, трэба вярнуцца ў мінулае. І падумач пра тое, што добрага было там у дачыненні да кіно. І сапраўды, усё наша дабро і усё добрае, што ёсць цяпер, закладвалася тады і працягвае існаваць цяпер. Наша кіно сёння трымаецца магнутымі каранямі і звернутае да вытокаў (таму што усё калісці пачыналася фактычна з дакументальнай фіксацыі рэчаіснасці). Беларуская дакументальнае кіно мае доўгія традыцыі і працягвае трымаць марку. І анімацыя з'яўляецца свая адметная і велікая цікавая. Гэта засведчыла Нацыянальны конкурс, які сёлета ўпершыню прайшоў у рамках міжнароднага кінафестывалю «Лістапад».

НАВОШТА?

Зразумела, адкуль пайшла ідэя і якая логіка разважанняў: калі Беларусь мае свой буйны міжнародны фестываль, то нешта ад гэтага павінна атрымлівацца і беларускае кіно. Але ўзровень асноўных конкурсных праграм апошнім часам і канкурэнцыя такія, што не тое што заважваць нешта, але і наогул прайсці адбор у праграмы бывае скла-

ЦЯГНІК ПРЫБЫВАЕ НАЗАД

Фіксацыя рэчаіснасці паводле беларускага кіно

там гадзінамі побач з суседкай, яшчэ адной жыхаркай вёскі. Тая — агонь-баба. Але галоўная бабулька з неверагоднымі вачыма, у якіх застылі слёзы (адчуваецца, што набраліся за усё жыццё), аднойчы здымае абраз з покуці і нясе яго той, другой, з просьбай, каб не прадавала яе сыночку сівіў. Яму пакаідае запіску, каб пахаваў з мірам. Апрацаецца ў чыстае. Хрысціцца...

ЗА ШТО?

Напрыклад, вельмі цікавая гісторыя з'яўлення дэбютнага фільма «Скрыжаванне» Настасі Мірашнічэнкай, які здымаўся на працягу года выключна за ўласнага сродкі здымачнай групы. Стужка дакументальная, але прымушае супержываць героя, разам з якім ходзіш па яго вуліцах, ездзіш па яго маршрутах. З ім сядзіш на вакале, спіш на лаўцы. І пры гэтым адчуваеш святло чалавека, у якім няма крыўды, няма злосці, які нават у такіх умовах імкнецца ствараць. Гэтыя эмоцыі ўзмоцнены асабліва тым, што разумееш: на экране рэальны чалавек, які апынуўся ў няпростых жыццёвых варунаках. Апынуўся — мярка сказана. Ён так жыве апошнія 20 гадоў... Гісторыя мастака з Гомеля Валерыя Ляшкевіча ўжо кранула гледачоў — не толькі ў Мінску: дагэтуль фільм здабыў сімпатый гледачоў на Варшаўскім кінафестывале. Настася Мірашнічэнка кажа:

— Калі мы пазнаёмліся з нашым героем, я сказала: «Валерыя, я не змагу дапамагчы вам вырашыць ваша пытанне. Але пастараюся зрабіць так, каб пра васа даведлася больш добрых людзей, якія маглі б дапамагчы». За гэты год было зробле-

на шмат, каб палепшыць яго жыццё: адкрыты дабрачынны рахунак, ладзіліся культурныя мерапрыемствы ў падтрымку. 15 студзеня білі персанальныя выставы ў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі ў Гомелі, у Палацы Румянцавых-Паскевічаў. Цяпер плануем трэцю выставу. Ужо сабрана сумя грошай, якая дазваляе спадзявацца, што мы зможам набыць яму дом. Акрамя таго, я прадаю арыгіналы і рэпрадукцыі твораў Валерыя Ляшкевіча, каб уключіць цаглянку ў яго новы дом. Сёння наш фільм — гэта ўжо сацыяльны праект дапамогі галоўнаму герою, мастаку, які жыве на вуліцы.

Гісторыя кранула журы: прыз «За лепшы дакументальны фільм» у нацыянальным конкурсе. Лепшы дакументальны фільм у нас можа быць некалькі. Таму і прызоў такіх журы ўручыла два. Карціна «Афганістан. Я памятаю». Журы прызнаецца: «Рыдлы падчас яе разам». Сказалі «дзюкуй» і нават паклініліся героям гэтага фільма, якія выйшлі на сцэну разам з рэжысёрам Халімай Хасанавай. Гісторыя вайны, якой нібыта не было: выкананне інтэрнацыянальнага абавязку. Але ў яе былі ахвяры, прычым не толькі з боку жыхароў Афганістана. Ахвяры яе ёсць і ў Беларусі, нават тыя, хто вярнуўся, — так-

над першым фільмам («Акупацыя. Містарыі») ведае, як гэта. Хоць усё ж ёсць разуменне: ёсць стужкі, тэмы, сцэнарыі і задумы, калі без патрэбных грошай вяртаць кіно не атрымаецца.

Таму падчас абмеркавання перспектываў беларускага кіно на «Круглым stole» гаворка пайшла пра тое, куды накіроўваюцца сродкі, якія выдаткоўвае дзяржава на кіно, якія размыркоўваюцца паводле канкурсу, які павінна праводзіць Міністэрства культуры. І як (і ў залежнасці ад чаго) прымаецца рашэнне пра тое, хто і колькі потым павінен вярнуць дзяржаву. Адна справа — патрабаванні да «Беларусьфільма», іншая — прыватныя студыі (дзюкуй, што яны не дзе ёсць і нешта робяць). Акрамя таго, калі з'яўляюцца маляды таленавітыя людзі, якія хочучь нешта рабіць — ім трэба даць такую магчымасць. Трэба калекцыяніраваць творчых людзей (асабліва рэжысёраў), якіх у нас не так і шмат. Трэба даць магчымасць айчынам гледчацку знаёміцца з беларускім кіно, асабліва дакументалістыкай, але такой залы няма нават у сталіцы. І як можа існаваць кіно, калі пра яго не ведае гледач і няма шанцу даведацца без належага «прасоўвання», рэкламы? Той жа беларускі фестываль «Бульба-муві» чамусьці збірае залы ў Варшаве. У нас нацыянальны конкурс першы, а калі ёсць малютка міжнародная праграма, ён ідзе як бы ў «дадатку». Але статус «нацыянальны» — асаблівы. І рэкламаваць ці прадставіць такі конкурс трэба асабліва, каб ачынным гледач мог зразумець айсць што глядзец у беларускім кіно. Таму што усё насамрэч — дзеля яго.

ДЗЕЛЯ ЧАГО?

Самая балочная тэма для беларускага кіно: як і кім яго робіцца. І за якія грошы. На кім кіно трымаецца — вядома. На апантаных творцах, якія хочучь рабіць, нагледзячы ні на што. І робяць жа. Ці не палова фільмаў з нацыянальнага конкурсу створаны на незалежных кінастудыях альбо аўтарна-інтэлектуальныя. Яны спрабуюць нешта ствараць часта без грошай ці за ўмоўнае, як гэта зрабіў Андрэй Кудзіненка з «Хард Рэбут», але ён яшчэ з часу працы

Начальнік упраўлення кінавідэамастацтва Міністэрства культуры Беларусі Уладзімір ЛІСОЎСКІ акрэсліў перспектывы для айчыннага кіно:

Сёння прапаўнаваецца напрамак развіцця і ўтрымання кінематографіа за кошт самога кінематографіа. Трэба зрабіць такое кіно, каб прадаць і зняць новы фільм. Сёлета не былі выдзелены грошы на конкурс кінапраектаў, але мы спадзяемся, што ў наступным годзе яны будуць выдзелены. Асноўнай задачай застаюцца здымкі фільмаў, якія будуць прадставіць Беларусь як кінематаграфічную рэспубліку. Міністэрства плануе адстаць пазіцыю выдаткоўвання бюджэтных сродкаў на нацыянальнае прадукцыю. На 2 дэбюты нашых выпускнікоў Акадэміі мастацтваў, на дзіцячае кіно. Ёсць задумка акрэцізацы творы беларускай літаратуры.

Старшыня журы Нацыянальнага конкурсу, рэжысёр Аруцун ХАЧАТ-РАН (Арменія):

— Якасьці кіно заўсёды ідзе ад колькасці. Трэба часцей здымаць, і тады будзе з'яўляцца больш добрых фільмаў. Я так здымаў, што ў вас за год здымаецца 2-3 мастацкія фільмы, 15-20 дакументальных і 3-4 мультыплекцыйныя. Амаль як у Арменіі. Але мы сабе супакойваем тым, што ў нас была вайна, землятрус, а потым усё будзе добра. Мне дзюна, што ў вас здымаюць. Таму што кіно — адзін з інструментаў нацыянальнай палітыкі, бо прадставіць беларускую культуру ў свеце.

Ларыса ЦІМОШЫК

Тонкасці прафесіі

Вайсковыя інтэлігенты

3-за курсанцкай парты — у «хімічныя» салдаты

«На вайне ўсе сродкі добрыя» — кажуць у народзе. Сапраўды, часам не трэба выкарыстоўваць нават найсучасную тэхніку, каб вораг быў пераможаны. Гэта ведалі яшчэ падчас Першай сусветнай вайны, калі без адзінага стрэлу гінулі сотні, нават тысячы людзей. На змену душылівым газам прыйшлі бактэрыялагічныя сродкі знішчэння, якія з'яўляюцца, але выкарыстоўваліся ў гады Вялікай Айчыннай. Зрабіць з людзей зброю масавага паражэння і накіраваць яе супраць вайскоўцаў Чырвонай Арміі — такі план быў у Гітлера.

Менавіта з такімі прыборамі радыяцыйнай, хімічнай і біялагічнай разведкі курсант Андрэй ПАНКРАТОВ будзе працаваць, калі трапіць у войска.

Хімічная зброя працягвае «крочыць» па планеце і сёння. Яна не бачная вокам, чым яшчэ больш небяспечная. Таму на вярце спакою — воіны-хімікі, якія днём і ноччу сочаць за тым, каб нават самая простая рэч не ператварылася ў зброю масавага знішчэння. Напярэдадні Дня войск радыяцыйнай, хімічнай і біялагічнай абароны карэспандэнты «Звязды» пабывалі на ваенным факультэце БДУ і ўбачылі, як звычайныя курсанты становяцца «хімічнымі» салдатамі.

Гэтых байцоў негалосяна называюць вайсковай інтэлігенцыяй. А, між іншым, падрыхтоўка воінаў-хімікаў у галоўнай ВВУ краіны, як і ў цэлым па рэспубліцы, пачалася адносна нядаўна — у 2003 годзе. Дагэтуль каштоўны спецыялістаў рыхтавалі ў Кастраме. Цяпер на кафедры радыяцыйнай, хімічнай і біялагічнай абароны ваеннага факультэта БДУ вучыцца больш за паўсотні курсантаў. Будучыя афіцэры-хімікі асвойваюць не толькі майстэрства вайсковай справы, але і дэталёва вывучаюць прыродна-навучныя дысцыпліны. Трапіўшы ў войска, юнакі павінны быць падрыхтаванымі афіцэрамі, спецыялістамі ў хімічнай галіне. Салдату тэрміновай службы справацца з гэтым надзвычай складана.

Такі спецыяліст будзе запатрабаваны не толькі ў войска. Але па-за арміяй ён будзе называцца па-іншаму — хімік-экалаг.

Мы рыхтуем спецыялістаў не толькі для Узброеных Сіл, але і для Дзяржаўнага пагранічнага камітэта, і для ўнутраных войскаў МУС, — расказвае загадчык ка-

Старшы выкладчык падпалкоўнік Аляксандр ГРЫЦУК тлумачыць курсантам, як разбірацца ў паказчыках радыяактыўнасці.

федры радыяцыйнай, хімічнай і біялагічнай абароны падпалкоўнік Сяргей ПЯТРУША. — Але большасць выпускнікоў (прыкладна 70%) трапляе ў беларускую армію — часцей за ўсё ў 8-ю бригаду радыяцыйнай, хімічнай і біялагічнай абароны, якая дыслацыравана ў Старых Дарогах. Аднак нягледзячы на наяўнасць спецыялізаванага ваенскага падраздзялення, у кожнай вайсковай часці ёсць пасада начальніка службы радыяцыйнай, хімічнай і біялагічнай абароны. Ваенная тэхніка, зброя, індывідуальныя і калектыўныя сродкі бяспекі — усё гэта сродкі абароны, і трэба ведаць, як яны эксплуатавацца.

Апошняя рэформа ў галіне адукацыі закарэлі і воінаў-хімікаў: цяпер яны вучацца чатыры гады. Аднак, як запэўніваюць выкладчыкі, гэта ніякім чынам не адлюстравана на якасці ведаў. Як і ўсюды, тэорыя замацоўваецца практыкай. Вучэбныя класы абсталяваны трэнажорамі айчыннай вытворчасці, на якіх курсанты адпрацоўваюць практычныя навыкі. На трэнажорах змяшчаюць спецыяльныя прыборы, з дапамогай якіх у рэальнай абстаноўцы ўжо дыпламаваны спецыялісты будуць вымяраць радыяцыю, знаходзіць небяспечныя хімічныя і біялагічныя атрутныя рэчывы.

Што тычыцца хімічнай зброі, спецыялісты ўпэўнены, што яна супраць нас не прымяняецца. Аднак ёсць моцныя ядвіўныя рэчывы, якіх дастаткова на кожнай вытворчасці хімічнай прамысловасці. Не дай Бог, буйная аварыя на прадпрыемстве — і спецыялісты радыяцыйнай, хімічнай і бія-

гійнай абароны аказваюць дапамогу МНС у яе ліквідацыі.

— У падобных выпадках, ды і проста пры знаходжанні ў радыяцыйнай зоне, галоўны аtryбут воіна-хіміка — спецыяльны касцюм, — расказвае прадаўжальнік вайсковай дынастыі, курсант Уладзіслаў Эльясэвіч. — Яго называюць агульнавайсковым абарончым комплектам: процывагаз, панчош, гумавыя пальчаткі, сам камбінезон і спецыяльная сумка для пераноскі гэтага касцюма. Звычайна чалавек, апраўны такім чынам, на сабе носіць прыбор, якім вымяраецца радыяцыя.

Выявіць і нейтралізаваць — вось галоўныя правілы воіна-хіміка. Стварэннем хімічнай зброі нашы вайскоўцы не займаюцца. Іншая справа — ствараць сродкі маскіроўкі кшталту дымавой завесы, чаму таксама вучаць курсантаў. Гэта дзеля таго, каб на выпадку вайны прыкрыць пэўныя аб'екты і дзейны войск, дэзарыентаваць ворага, увесці праціўніка ў зман.

Што тычыцца біялагічнай абароны, то воіны-хімікі кампетэнтныя толькі ў выяўленні прымесі. Ажыццявіўшы адбор проб, яны адпраўляюць іх у лабараторыю. Здаецца, каб тут асцерагацца? А вось і трэба. На тэрыторыі Беларусі, напрыклад, знаходзіцца нямяла магільнікаў, пахаваныя ў якіх варазлі на сібірскую язву. Калі іх парушыць, як

Адпрацоўка атрыманых ведаў на трэнажоры.

толькі ў войска. Але па-за арміяй ён будзе называцца па-іншаму — хімік-экалаг.

Магчыма, гэтая акалічнасць і паўплывала на тое, што курсант Андрэй ПАНКРАТОВ паступіў менавіта сюды. Як прызнаецца трэцякурснік, з дзяцінства марыў быць вайсковцам, і хімікам. Рэалізаваць, здавалася, неспаспучальнае атрымалася — і, як той казаў, у адзін заход.

Кожны навучальны год для курсантаў завяршаецца практыкай. Ужо непазрэдна ў вайсковай часці ў Старых Дарогах яны прымяняюць свае веды не на макеце і не на трэнажоры, а на рэальнай тэхніцы. Воіны-хімікі павінны ўмець дакладна вызначыць узровень радыяцыі, ведаць, як дзейнічаць ва ўмовах знаходжання ў радыяцыйнай зоне. Бяспэка можа чакаць на кожным кроку: радыяцыя трапляе да нас не толькі з прадуктамі харчавання, але і з другойсай сыравінай, атмасфернымі ападкамі.

Што тычыцца хімічнай зброі, спецыялісты ўпэўнены, што яна супраць нас не прымяняецца. Аднак ёсць моцныя ядвіўныя рэчывы, якіх дастаткова на кожнай вытворчасці хімічнай прамысловасці. Не дай Бог, буйная аварыя на прадпрыемстве — і спецыялісты радыяцыйнай, хімічнай і бія-

гэта некалі зрабіла Грузія падчас грузінска-асеціскага канфлікту, то заражэнне страшным захворваннем непазбежна. Тут і прыходзіць да дапамогі вайскоўцы.

— Воіны-хімікі — універсальны салдат, — лічыць Сяргей Пятруша. — Акрамя выканання сваіх прамых абавязкаў, ён павінен яшчэ быць крыху педагогам, выхавателем, бо асноўная маса выпускнікоў трапляе на пасаду камандзіра ўзвода. А гэта, як вядома, праца з асабовым складам.

«Можна толькі здзіўляцца, з якім аб'ёмам працы спраўляюцца сённяшняыя воіны-хімікі. Толькі не трэба забывацца пра тое, што яны — пераемнікі тых, хто вынес непаспучальнае на франтах Вялікай Айчыннай вайны. За працяглы пераём 22 чалавекі сталі Героямі Савецкага Саюза, 88 глунчуняў і воінскіх часцей хімічных войскаў былі ўдастоены дзяржаўныя ўзнагароды і ганаровыя найменняў. У пачатку — і сур'езныя выпрабаванні, якія выпалі на лёс хімічных войскаў у Афганістане. І нават у сэрцы — сапраўдны экзамен на прафесіяналізм падчас ліквідацыі наступстваў чырпональскай катастрофы, які, на жаль, вытрымаў не ўсе...»

Вераніка КАНЮТА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Чатырохгадовы брат так не хацеў са мной разлучацца, што раніцай нават каву ў маці, каб тая замкнула дзверы і не пускала мяне, — расказвае, смеючыся, Максім. — Калі крыху падрадзе, я яму патлумачу, наколькі важна кожнаму мужчыне адслужыць у арміі. Я, напрыклад, быўшы студэнтам БДУ, ўзвў акадэмічны водпуск, каб выканаць свой абавязак перад Айчынай. Буду служыць у 2-й інжынернай брыгадзе.

Дзед прызыўніка, Леў Самуілавіч, у свой час служыў у войсках сувязі. Лічыць, што цяпер у арміі намнога лепш. «Раней сувязь уручную праходзіла: з рыдлёўкай у руках. Сёння сувязь ужо не тая — сучасная, лічбавая. Трэба мець добры розум, каб з ёй разабрацца, як і ва ўсіх вайсковых спецыяльнасцях. А ў Максіма галава — тое, што трэба!» — не без гонару гаворыць Леў Самуілавіч.

— Ён у нас хлопцек самастойны, усёго сам дабіваецца, — дадае бабуля Антаніна Андрэеўна. — Добра вучыцца, займаецца спортам, не мае дрэнных звычак. Няхай служыць! Каб у нашай краіне было мірна і спакойна.

А дваццацідвухгадовы Дзмітрый Шматаў будзе служыць у войсках сувязі, у Калодзішчах. Дзе ў армію, каб загартаваць характар, пазбавіцца нерашучасці і набыць сапраўдных сяброў. Хлопцук дзядзюшка адслужыць усяго год: мае вышэйшую адукацыю. Сёлета ён скончыў БНТУ,

нават паспеў ажаніцца. «Крыўдна, што жонку адну пакідаю, — смуткуе Дзмітрый, і ў той жа час у яго падываюцца настроі: — Толькі гэта лепш зрабіць цяпер, пакуль няма дзяцей. Яны мною потым яшчэ ганарыцца будуць! З жонкай дамовіліся пісаць адно аднаму лісты — рамантыка! Яна толькі папросіла, каб я яе не папярэджаў, калі адкрываць паштовую скрынку: маўляў, гэта будзе яшчэ больш рамантычна».

У кожнага — свае хваляванні, асабістыя перажыванні. Падтрымаць прызыўнікаў прыехаў Дзмітрый Пятракоўскі, які паўтара года таму быў на іх месцы. «Гэта толькі здаецца, што дэмабілізацыя так далёка, на самой справе, час праляціць — не заўважыш, — перакананы камандзір аддзялення інжынерна-маскіроўчанага батальёна 2-й інжынернай брыгады, служба якога заканчваецца на днях. —

Вераніка КАНЮТА.

Фота: НАЗАР БУЖИЧ

На слыху

Альтэрнатыва арміі

Законапраект «Аб альтэрнатыўнай службе», які працягла са разглядаў у Палаце прадстаўнікоў, нарэшце, прыняты. На днях дэпутаты аб'явілі: альтэрнатыўнай службе быць. Праўда, на яе могуць прэтэндаваць толькі тыя, для каго нашэнне і прымяненне зброі супярэчыць іх рэлігійным перакананням.

Тэрмін праходжання альтэрнатыўнай службы складзе 36 месяцаў, для юнакоў з вышэйшай адукацыяй — 24 месяцы. Нагадаем, першапачаткова планавалася, што «альтэрнатыўчыкі» будуць праходзіць службу на працягу 30 і 20 месяцаў (без вышэйшай адукацыі і з ёй адпаведна).

— Гэта зроблена дзеля таго, каб альтэрнатыўная служба была менш прывабнай для прызыўнікаў, — пракаментаваў старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па працы і сацыяльных пытаннях Уладзімір ВАСІЛЕНКА. — Безумоўна, мы думаем аб тым, ці хопіць юнакоў для забеспячэння абароны Радзімы. Таму галоўнае ў сцярдэжні аб неамагчымасці служыць прызыўніцкай камісіі прымаць не будуць. Сваё хадзіліцтва прызыўніку патрэбна будзе абгрунтаваць. Калі чалавек глыбока веруючы і яго вера не дазваляе прымаць прысягу, служыць ва Узброеных Сілах, то яму будзе прадастаўлена магчымасць праісці альтэрнатыўную службу.

З пераліку арганізацый, дзе яе можна будзе праходзіць, выключылі падраздзяленні МНС як ваенізаванай структуры. Акрамя таго, дэпутаты вызначылі, што калі прызыўніцкай дастаткова

дакументаў для прыняцця рашэння, то аб'явіць яго юнаку павінны ў той жа дзень. Той, хто зробіць свой выбар на карысць альтэрнатыўнай службы, па сваім прававым статусе будзе набліжаны да салдата тэрміновай службы.

Дарчы, у Расіі закон аб альтэрнатыўнай службе ўжо функцыюе на працягу амаль дзесяцігоддзя. І трэба сказаць, такая альтэрнатыва асабліва папулярна сярод карыстаўцаў. Хутчэй за ўсё, расійскі папхоае тэрмін, які амаль увесь большы за службу ў арміі. А магчыма, вялікую ролю адыгрывае і пачуццё патрыятызму.

Кожны мужчына павінен праісці воінскую службу і атрымаць ваенна-ўліковую спецыяльнасць, — мяркуе на гэты конт начальнік галоўнага арганізацыйна-мобілізацыйнага ўпраўлення — намеснік начальніка Генеральнага штаба Узброеных Сіл Беларусі палкоўнік Аляксандр ШКІРЭНКА, які не так даўно адказаў на пытанні «Звязды». — І, як паказваюць падзеі ў свеце, нават рэлігійныя перакананні не перашкаджаюць грамадзянам выканаць свой абавязак па абароне Айчыны. Абарона Айчыны — усенародная справа кожнага грамадзяніна нашай краіны.

Дарчы, распрацоўшчыкам законапраекта з'яўляецца Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. Міністэрства абароны не мае да яго ніякага дачынення. Галоўнае ваеннае ведамства краіны павінна будзе толькі наладзіць узаемадзеянне з Міністрам і сацабароны падчас мерапрыемстваў прызыву.

Вераніка КАНЮТА

Афіцэрскае жыццё

ЯКІ ЗАПЕЎ, ТАКАЯ І ПЕСНЯ

Некалькі месяцаў таму сотні выпускнікоў Ваеннай акадэміі, вышэйшых навучальных устаноў Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі, развіталіся з курсанцкім жыццём і адгуляшы свой першы водпуск у новай якасці, раз'ехаліся па ваенных гарнізонах. Для іх пачаўся адлік самстойнасці, поўнай рамантыкі і цяжкасцяў афіцэрскай службы.

З уласнага досведу ведаю, якім няпростым бывае стаўленне маладога афіцэра. Новы калектыў, нязвыклія пакулы службовыя абавязкі, а яшчэ — пошук жылля, уладкаванне... Хто насіў і носяць пагоны, пацвердзіць: справіцца пачаткоўцу з узніклымі цяжкасцямі і трыўмамі можна толькі пры поўнай падтрымцы з боку камандзіраў і старэйшых таварышаў па службе, стварэння ў войскамі калектыве і вакол яго належнага маральнага клімату. Не здарма ж у народзе кажуць: які запёў, такая будзе і песня.

У 72-м гвардзейскім Аб'яднаным вучэбным цэнтры падрыхтоўкі прапаршчыкаў і малодшых спецыялістаў менавіта так і прынята працаваць з афіцэрскамі паўнаўчэннем. Традыцыйна сёлета выпускнікоў сустралі ветліва, цёпла, па-бацькоўску. Гэтым разам сюды прыбылі дваццаць пяць лейтэнантаў. Большасць з іх (чатырнаццаць чалавек) скончылі Ваенную акадэмію. Шэсць маладых прафесіяналаў атрымалі ваенна-тэхнічную адукацыю ў БНТУ. Па два выпускнікі закончылі ваенны факультэт у ГРДУ імя Янкі

Купалы і Агульнавайсковую акадэмію Узброеных Сіл Расійскай Федэрацыі ў Маскве. Яшчэ адзін афіцэр (у званні ўжо старшага лейтэнанта) папоўніў афіцэрскае корпус «вучэбкі» пасля заканчэння Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта.

Усім афіцэрам-халасцякам выдзелілі месца ў адрамантаваным інтэрнаце. Паводле слоў саміх выпускнікоў, жыллёвыя ўмовы іх цалкам задавальняюць. Вырашана і пытанне харчавання лейтэнантаў. У курсанцкіх сталовых аб-

Камандзір роты забеспячэння навучальнага працэсу лейтэнант Кірыл ГАВАРУШКА кантралюе ход рамонтна-інжынернай машыны, які праводзіць механік-вадзіцель маладыя саржаны Герман ФІЛІМОНАЎ і Аляксандр ШАБЕЎ.

сталявана афіцэрская зала, дзе можна харчавацца па парануальна невяліку плату. Адаптацыя маладых прафесіяналаў праходзіць паспяхова. Ніхто з афіцэраў не расчараваны ў сваім прафесійным выбары. Настрой лейтэнантаў на службу — баявы. У кожнага ёсць жаданне працаваць сумленна і рухацца угору па службовай лясцы.

Амаль палову цяперашніх выпускнікоў прызначылі камандзірамі ўзводаў (у тым ліку і вучэбных), а таксама намеснікамі камандзіраў рот па ўзбраен-

ні. Маральна-дэлавая якасці і высокі ўзровень падрыхтоўкі дазволілі двум лейтэнантам узначаліць роты. А выпускнік Ваеннай акадэміі лейтэнант Аляксей Куль з Бабруйска — адзін з нямногіх, хто адразу прыняў маёрскую пасаду. Паслямова скончыўшы агульнавайсковы факультэт па спецыяльнасці «Тылавое забеспячэнне войскаў гаручым», Аляксей стаў старшым памочнікам службы ГСМ 72-га гвардзейскага АВЦ.

— З першага дня адчуў сябе паўнаўчэным членам афіцэрскага калектыву. Тут мне давяраюць і разлічваюць на мяне. Падобнае стаўленне не дазваляе расхалодвацца. Стараюся выкладацца на ўсё сто працэнтаў, адказна ставіцца да службовых абавязкаў. Вядома, прафесіяналу досведу яшчэ не хапае. Але ён жа да дыплома не прыкладаецца, — заўважыў у гутарцы лейтэнант Аляксей Куль.

Дастаткова хутка ўвайшоў у працоўны рытм 307-й школы падрыхтоўкі спецыялістаў мотастралковых і мабільных падраздзяленняў гвардыі лейтэнант Кірыл Чуяшоў. Як высветлілася, Кірыл нарадзіўся ў сямі ваенных. Не дзіўна, што ён стаў афіцэрам па прыкладзе свайго бацькі, які, дарчы, таксама пачынаў службу ў гэтай жа вучэбнай часці.

— Прыняў вучэбны мотастралковы ўзвод у самы разгар баявой вучобы курсантаў, — расказвае выпускнік агульнавайсковага факультэта Ваеннай акадэміі гвардыі лейтэнант Кірыл Чуяшоў. — Цяжкавата было спачатку. Калі ў акадэміі, па сутнасці, адказваў толькі за сябе, то тут руковыя акумулятары давалася зняць. Ніякіх сідкаў на

маладосць і неспрактываванасць няма. Калі ў цябе на пагонах зоркі, ты проста абавязаны падрыхтаваць канспект і вучэбна-матэрыяльную базу да штодзённых планавых заняткаў, метадычна грамадна адпрацаваць з падначаленымі. Але сам-насам з узніклымі цяжкасцямі мяне не кінупі. Пастаянна адчуваю садзейнічанне і ўвагу з боку вопытных прафесіяналаў, якія дапамагаюць хутчэй унікнуць ва ўсе тонкасці камандзірскай справы. Якія планы на перспектыву? Вядома ж, служыць да вываляч зорак. Чаму б і не?

Вераніка КАНЮТА

Адукацыя да сябе клонат і навагу, лейтэнанты імкнучыся добра сумленна, творча падыходзіць да сваіх абавязкаў, годна служыць.

Як высветлілася, сярод сёлетніх выпускнікоў ёсць і такія, хто, перш чым атрымаць пагоны лейтэнанта, адслужыў тэрміновую службу. Васіль Верамейчык упершыню пераступіў КПП 12-й школы падрыхтоўкі спецыялістаў падраздзяленняў сувязі ў 2010 годзе. Паспяхова закончыўшы пачатковую спецыяльнасць механік-тэлеграфіст апаратуры ЗАС, далейшую службу праходзіў у Слоніме. Адтуль салдат паступіў у Ваенную акадэмію. І вось праз чатыры гады Васіль зноў вярнуўся ў роднае падраздзяленне, але толькі ў іншай якасці — намеснікам камандзіра вучэбнай роты па ідэалагічнай рабоце — выкладчыкам. Пачынаць афіцэрскаю службу будзе ў 24-гадоваму лейтэнанту Верамейчыку

Камандзір вучэбнага мотастралковага ўзвода гвардыі лейтэнант Кірыл ЧУЯШОЎ з падначаленымі на занятку па стравой падрыхтоўцы.

лягчы: за плячымі — пэўныя службовыя і жыццёвыя досведы.

— Для праходжання далейшай службы прыехаў разам з жонкай і двухгадовай дачкой, — гаворыць лейтэнант Васіль Верамейчык. — На месцы адразу ж вырашылі жылывае пытанне. Ужо знайшоў і працу для жонкі. Неузбаве дачка пойдзе ў садок. З такой падтрымкай і ўвагай хіба можна дрэнна служыць?..

У адпаведнасці з загадам міністра абароны амаль палова лейтэнантаў (дваццаць выпускнікоў) накіраваны на кадравое ўзмацненне цэнтра тэхнічнага забеспячэння навучальнага працэсу. Маладыя афіцэры разумеюць, што служыць у гэтай часці няпроста: ненамраваны працоўны дзень, бесперабойнае забеспячэнне тэхнічнай планавых заняткаў курсантаў, падтрыманне яе ў спраўным стане, работа з тэхнічнай дакументацыяй... Але цяжкасці іх не папхоаюць. Тым больш што ў часці створаны нармальныя ўмовы для жыцця і службы. Адчуваючы да сябе клонат

Вераніка КАНЮТА

і павагу, лейтэнанты імкнучыся добра сумленна, творча падыходзіць да сваіх абавязкаў, годна служыць.

— У поўнай меры ўсведамляю адказнасць, якая лягла на мае плечы, — патлумачыў лейтэнант Кірыл Гаварушка, якога адразу прызначылі на пасаду камандзіра роты забеспячэння навучальнага працэсу. — У маім падпарадкаванні тры дзясяткі механікаў-вадзіцеляў і амаль стоткі адзінаццаці інжынерна-тэхнічна вучэбна-баявой групы і электрастанцыі. Тэарэтычны ведаў па спецыяльнасці атрымаў на ваенна-тэхнічным факультэце ў БНТУ дастаткова, а вось практыкі малавата. Але справа гэта набыццёвыя.

У маладых афіцэраў працягваецца нялёгка пара стаўленняў, набываць прафесіяналізму. Вельмі хацелася б, каб ва ўсіх і афіцэрскай кар'еры, і асабістае жыццё склалася удаля. Паспяху вам, лейтэнанты!

Мікалай МАКАРЭВІЧ, г. Барысаў

ГОМЕЛЬСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

17 декабря 2014 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность в г. Гомель

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, (га)	Характеристика инженерных коммуникаций, строений и сооружений, инженерно-геологических условий	Начальная цена, бел. рублей	Сумма задатка, бел. рублей	Затраты на подготовку документации, бел. рублей	Условия продажи объекта, целевое назначение	Порядок предварительного ознакомления с земельными участками
1	ул. Павлика Морозова – Бабушкина	340100000008004612	0,0827	Ограничений нет	93 596 950	18 719 400	10 978 839	в частную собственность, для строительства и обслуживания одноквартирного, блокированного жилого дома (размещение объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме)	Ознакомиться с документацией можно по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, управление коммунальной собственности горисполкома, кабинет №4

1. Организатор аукционных торгов – управленческое коммунальное предприятие горисполкома.
2. Объекты выставляются на аукционные торги в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008г. № 462, а также в соответствии с Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 607 «О внесении дополнений и изменений в некоторые постановления Совета Министров Республики Беларусь по вопросам проведения аукционов, конкурсов». Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами по каждому объекту.
3. Аукцион состоится 17 декабря 2014 г. в 15.30 в Гомельском горисполкоме по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, при наличии не менее двух участников на каждый лот.
4. К участию в аукционе допускаются граждане Республики Беларусь, негосударственные юридические лица Республики Беларусь подавшие в управление коммунальной собственности в указанные в извещении сроки следующие документы: заявление по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка, в размере, указанном в извещении, с отметкой банка, на р/с 3642402000226 в филиале 300 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомель, ул. Фрунзе, 6а, ИФО 151501661; УНП 400251518 управление коммунальной собственности горисполкома. Кроме того, предоставляется:

4.1. гражданскому – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;
4.2. представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность;
4.3. представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.
4.4. При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц – документ, удостоверяющий личность. Граждане, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.
5. Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации, победитель обязан возместить организатору аукциона затраты на подготовку и проведение аукциона. Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона. Если заявление на участие в аукционе подано только одним гражданином или юридическим лицом, земельный участок предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за земельный участок в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.
6. Гомельским городским исполнительным комитетом в установленном законодательством порядке может быть предоставлена рассрочка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления рассрочки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».
7. Документы для участия в торгах принимаются по рабочим дням с 9.00 до 17.00 по 11 декабря 2014 г. включительно по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, управление коммунальной собственности горисполкома (каб. №4). Заключительная регистрация участников аукциона с 14.00 до 14.40 в день аукциона по указанному выше адресу.
КОНТАКТНЫЕ ТЕЛЕФОНЫ: 77-69-35; 77-67-27; факс: 77-48-85. Информация размещена на сайте: www.gorod.gomel.by.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ОБЪЕКТА СТРОИТЕЛЬСТВА

Застройка территории в границах пр. Независимости – границы ландшафтно-рекреационной зоны 85ЛР1 – ул. Скорины – продолжение ул. Калиновского (проектируемой). 3-я очередь строительства. Жилой дом № 34

Информация о застройщике
Застройщик (Заказчик) – иностранное общество с ограниченной ответственностью «ЗОМЕКС ИНВЕСТМЕНТ» зарегистрировано Минским горисполкомом 9 сентября 2008 г. в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191061449.
ИООО «ЗОМЕКС ИНВЕСТМЕНТ» с 2011 г. по 2014 г. были сданы в эксплуатацию многоквартирные жилые дома в г. Минске по ул. Петра Мстиславца: дома №№ 1, 2, 4, 5, 20, 22, 24.
Место нахождения (юридический адрес) застройщика: 220114, г. Минск, ул. Петра Мстиславца, д. 4, пом. 165, ком. 2, телефон: 269-32-90.
Режим работы: понедельник – пятница: с 8.30 до 17.30, обед: 13.30-14.30, выходные дни: суббота, воскресенье.

Отдел продаж расположен в мобильном офисе на территории застройки «Маяк Минска» за Национальной библиотекой.
Режим работы отдела продаж: понедельник – пятница: с 8.30 до 20.30, суббота, воскресенье – 10.00-20.00, без обеда.

В соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 12 ноября 2009 г. № 541 «О реализации отдельных инвестиционных проектов в г. Минске» застройщик осуществляет реализацию инвестиционного проекта по строительству в г. Минске многофункционального комплекса общественно-жилой застройки «Маяк Минска» в границах прот. Независимости – ландшафтно-рекреационной зоны 85 ЛР-1 – ул. Скорины – продолжения ул. Калиновского (проектируемой).

Информация о проекте
Цель строительства – выполнение инвестиционного проекта «Многофункциональный комплекс общественно-жилой застройки «Маяк Минска» в границах прот. Независимости – ландшафтно-рекреационной зоны 85 ЛР-1 – ул. Скорины – продолжения ул. Калиновского (проектируемой)», предусматривающего строительство комплекса жилых и общественных зданий.
Реализация проекта осуществляется на основании акта выбора места размещения земельного участка от 07.10.2008 г. и акта выбора места размещения дополнительного земельного участка от 28.10.2008 г.

Благоустройство территории предусматривает:
- открытие автопарковки для временного хранения транспортных средств населения, пешеходов и работников административных помещений;
- площадки для игр детей, отдыха взрослого населения и хозяйственных целей,
- озелененные дворовые территории (в составе застройки микрорайона).
Многоквартирный жилой дом № 34 (по генплану)
Дом № 34 (по генплану) входит в состав 3-й очереди строительства объекта «Застройка территории в границах пр. Независимости – границы ландшафтно-рекреационной зоны 85ЛР1 – ул. Скорины – продолжение ул. Калиновского (проектируемой)».
4-секционный, 11-этажное (включая цокольный этаж) жилое здание, высота типового этажа

– 3 м, высота верхнего – 3,3 м, высота цокольного этажа – 3,1 м. Здание имеет в цокольном этаже встроенные помещения общественного назначения.
Принятая конструктивная схема жилого здания с монолитным каркасом и заполнением несущих наружных стен блоками ячеистого бетона дает возможность максимальной вариативности при планировке помещений квартир под индивидуальные потребности покупателя, поэтому квартиры запроектированы без разделения внутреннего пространства перегородками (за исключением зоны санузлов) – так называемая «свободная планировка».
Здание оборудовано лифтами.
Внутренняя отделка в местах общего пользования: по стенам выполняется декоративная штукатурка с последующей покраской, полы – керамическая плитка, потолки – акриловая покраска.
Наружная отделка: декоративная штукатурка с последующей покраской атмосферостойкими красителями.
Окна – из профиля ПВХ, стеклопакет.
Остекление лоджий – рамы из профиля ПВХ с одинарным остеклением.
В соответствии с подпунктом 2.2 пункта 2 Указа Президента Республики Беларусь от 12 ноября 2009 г. № 541 «О реализации отдельных инвестиционных проектов в г. Минске» квартиры и встроенно-пристроенные помещения (кроме помещений общего пользования) запроектированы с применением строительных нормативов, аналогичных действующим в г. Москве, и под полной готовности Застройщиком не вводятся.

Перечень работ по доведению владельцами до полной готовности квартир:
1. Устройство межквартирных перегородок.
2. Установка внутриквартных дверей.
3. Установка подоконников.
4. Отделка квартир, включая устройство стяжек, полов с теплозвукоизоляцией, штукатурку, шпаклевку (за исключением несущих конструкций), окраску стен, потолков.
5. Внутриквартная разводка водопровода и канализации с установкой сантехприборов и сантехфаянса.
6. Внутриквартная электротрассировка с установкой оконечных устройств, электроводок и электроплит.
7. Внутриквартная разводка TV, телефонизация, радиофикация, домофонная сеть с установкой оконечных устройств.
8. Установка автономных дымовых пожарных извещателей.
9. Устройство встроенной мебели и антресолей.
Перечень работ по доведению владельцами до полной готовности встроенно-пристроенных помещений:
1. Устройство перегородок в соответствии с утвержденным проектом.
2. Установка дверей.
3. Установка подоконников.
4. Отделочные работы, включая устройство стяжек, полов с теплоизоляцией, штукатурку, шпаклевку и окраску стен и потолков.
5. Монтаж систем противопожарной автоматики и дымоудаления, охранно-пожарной сигнализации.

6. Внутренние разводки водопровода и канализации с установкой сантехприборов, сантехфаянса и запорной арматуры.
7. Установка приборов учета тепла, воды и электроэнергии.
8. Внутренние электротрассировки с установкой оконечных устройств и светильников.
9. Внутренние разводки TV, телефонизация, радиофикация, домофонная сеть с установкой оконечных устройств.
10. Монтаж систем вентиляции, кондиционирования воздуха и других инженерных систем, предусмотренных проектом.
11. Монтаж технологического оборудования.
Межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические помещения, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания, поступают в общую собственность дольщиков.
Для привлечения физических и юридических лиц к строительству по договорам создания объекта долевого строительства предлагаются квартиры стоимостью за 1 кв. м. в белорусских рублях в сумме эквивалентной 3500 долл. США, помещения общественного назначения стоимостью за 1 кв. м. в белорусских рублях в сумме эквивалентной 4000 долл. США. Предусмотрена система скидок.

Технико-экономические показатели
Этажность – 11 (включая цокольный этаж);
Количество секций – 4;
Количество квартир – 152;
Общая площадь здания – 12268,2 кв. м.;
Общая площадь квартир – 10718,4 кв. м.;
Общая площадь встроенно-пристроенных помещений – 1152,3 кв. м.;
Начало строительства – ноябрь 2014 г.
Предполагаемый срок ввода дома в эксплуатацию – май 2016 г.

Застройщиком получены:
- решение Минского городского исполнительного комитета № 269 от 23.10.2014 г. ;
- экспертное заключение РУП «ГЛАВГОССТРОЙЭКСПЕРТИЗА» № 7311-15/14И от 08.09.2014 г. ;
- выданное 11.11.2014 г. органами государственного строительного надзора разрешение на производство строительно-монтажных работ № 2-206Г-038/14 ;
- договор генерального строительного подряда № 03-06-34/ЗН-2014 от 04.09.2014 г., заключенный с ИООО «ДНА АСТРА» ;
- планировками квартир, встроенно-пристроенных помещений и ходом работ по строительству можно ознакомиться в мобильном офисе компании, расположенном на территории застройки «Маяк Минска» за Национальной библиотекой.

Дополнительную информацию можно получить по телефонам: 8-029-5-000-840 (841, 844, 877), 8-044-766-81-13 (14), 8-044-746-18-96, 8-044-540-17-63 (64), 8-044-5-00-541, 8-044-505-20-04.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 26 ноября 2014 года ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Автомагистраль»

Предмет торгов №1 (сведения о продаваемом имуществе, входящем в состав предмета торгов)
здание административно-хозяйственное (наименование – здание бытовых помещений с котельной с инвентарным номером 420/С-35887) общей площадью 70,6 кв. м; здание административно-хозяйственное (наименование – здание бытового корпуса со складскими помещениями с инвентарным номером 420/С-36635) общей площадью 252,4 кв. м; сооружение неустановленного назначения (наименование – сооружение благоустройства объекта АБ3 ст. Гутно участок № 4 с инвентарным номером 420/С-47349) общей площадью 6456,88 кв. м; сооружение неустановленного назначения (наименование – сооружение благоустройства объекта АБ3 ст. Гутно участок № 4 с инвентарным номером 420/С-47350) общей площадью 2781,0 кв. м; агрегат минерального порошка ДС-185 (инв. № 042674); агрегат цеолитной добавки (инв. № 042690); асфальтобетоносмеситель ДС-158 (инв. № 042652); бункер-миксер /металлоконструкция/ (инв. № 042695); грохот СМД-107 (инв. № 042372); конвейер ленточный КЛ-РОЛ-5 (инв. № 041663); конвейер ленточный ТК-172 (инв. № 041655); три конвейера ТК-18 (инв. №№ 041532, 041533 и 041534); подогреватель жидкого теплоносителя (инв. № 042658); четыре цистерны 20 м ³ (инв. №№ 020100, 020101, 020102 и 020103); комплектная трансформаторная подстанция КТП-250 (инв. № 040086); два резервуара стальных 60 и 50 м ³ соответственно (инв. №№ 20097 и 593,3).
Сведения о земельных участках: кадастровый номер 423684000060000002, площадь – 0,5957 га; кадастровый номер 423684000060000003, площадь – 1,3591 га; 423684000060000004, площадь – 1,2704 га
Местонахождение – Гродненская область, Лидский район, Дубровенский с/с, 12, 14 в районе дер. Обманичи
Начальная цена – 3 379 256 653 белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка – 330 000 000 белорусских рублей
Обременение – аренда

Предмет торгов №2 (сведения о продаваемом имуществе, входящем в состав предмета торгов)
здание административно-хозяйственное (наименование – здание административно-производственного корпуса с инвентарным номером 420/С-1070) общей площадью 1573,3 кв. м; здание специализированное транспорта (наименование – здание гаражей с бойлерной, кузницей, складом с инвентарным номером 420/С-1071) общей площадью 385,8 кв. м; здание специализированное транспорта (наименование – здание гаражей со складом материалов с инвентарным номером 420/С-1072) общей площадью 1017,4 кв. м; здание многофункциональное (наименование – здание гаражей со стиральной комнатой, лабораторией, складом с инвентарным номером 420/С-1599) общей площадью 1032,6 кв. м; здание административно-хозяйственное (наименование – здание проходной с инвентарным номером 420/С-1600) общей площадью 126,4 кв. м; здание специализированное коммунального хозяйства (наименование – здание туалета с инвентарным номером 420/С-35883) общей площадью 12,2 кв. м; сооружение неустановленного назначения (наименование – сооружение благоустройства с инвентарным номером 420/С-44516) общей площадью 11936,1 кв. м; кран-балка (инв. № 041229); пресс гидравлический (инв. № 041202); станок вертикально-сверлильный ВСН-12 (инв. № 1031); станок настольный (инв. № 044341); станок токарный 1 м63 (инв. № 041677); два станка изготовленных (инв. №№ 070869 и 070870); станок точило-шлифовальный (инв. № 0124); автоз-правочный блок-пункт АБП 00.00.000ПС (инв. № 020090); зеленые насаждения /ель, каштан, рябина, липа/ (инв. № 90022); комплектная трансформаторная подстанция 2 КТПТАС-В/КА400/10/0,4-08У1 (инв. № 040088); станция контейнерная автозаправочная КА 33 (инв. № 020089); две топливораздаточные колонки (инв. №№ 020091 и 020092).
Площадь земельного участка – 1,9533 га, кадастровый номер 441300000090000041
Местонахождение – Гродненская область, Лидский район, г. Лида, ул. Мицкевича, 41 (д.41; д.41, корп.1; д.41, корп.2; д.41, корп.3; д.41, корп.4; д.41, корп.5).
Начальная цена – 7 680 162 213 белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка – 760 000 000 белорусских рублей

Продавец имущества – ОАО «Автомагистраль», ул. Кижкеватова, 8, 220099, г. Минск, телефон (017) 212-50-62.
Организатор торгов – УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.
Условие торгов – победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение по организации и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.
Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Автомагистраль», утвержденным организатором торгов.
К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, вносящие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:
заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копия свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимателей); о плано устава (для юридических лиц); копия платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.
Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции №700

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»
18 декабря 2014 г. проводит открытый аукцион с условиями № 09-У-14 на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений)

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены).
Предмет аукциона: право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на предоставляемом земельном участке, на котором находятся объекты, подлежащие сносу.
Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.
На торги выставляется право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) в г. Минске на 1 земельном участке, предоставляемом в аренду сроком на 5 лет:

№ предмета аукциона	Месторасположение земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, бел. руб.	Наличие обременений	Ориентировочный размер убытков, причиняемых изъятием земельного участка и сносом расположенных на нем объектов недвижимости, бел. руб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	г. Минск в квартале улиц Невитая – Коллекторная – К. Цеткин	0,9580	жилищный комплекс повышенной комфортности с объектами социально-общественного назначения и подземной парковки	2 816 326 680	550 000 000	49 945 840	снос здания трансформаторной подстанции по ул. К. Либкнехта, 175, жилого дома по ул. К. Либкнехта, 21	2 034 478 200 (согласно акту выбора места размещения земельного участка)

Основные условия проектирования и строительства объектов указаны в актах выбора места размещения земельных участков и прилагаемой к ним документации. Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанном земельном участке и их характеристики содержатся на плано-картографических материалах в составе земельно-кадастровой документации. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории участков осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями (согласно перечню, установленному Минским горисполкомом).
Аукцион состоится 18 декабря 2014 года в 16 час. 00 мин. по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.
Участниками аукциона могут быть юридические лица или индивидуальные предприниматели.
Для участия в аукционе необходимо: внести задаток не позднее 12 декабря 2014 г. в размере, указанном в графе 6 таблицы, перечисляемый на расчетный счет № 3641000000016 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка – 795, УНП – 100690830, назначение платежа – 04002, получатель – главное финансовое управление Мингорисполкома; представить в УП «Минский городской центр недвижимости» (организатор аукциона) следующие документы:
заявление на участие в аукционе;
документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка;
подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;
дополнительно представляется: индивидуальный предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из

торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовом состоянии лица, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.
При подаче документов на участие в аукционе представители индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляется по адресу: г. Минск, ул. К.Маркса, 39, каб. № 6, с 17 ноября по 12 декабря 2014 г. включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам до 16.45).
Торги в отношении земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену.
С победителем аукциона либо с единственным участником несостоявшегося аукциона, выразившем согласие на внесение платы за право заключения договора аренды земельного участка в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов, заключается договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) и договор аренды земельного участка сроком на 5 лет.
Договор аренды земельного участка и возмещение основанного на нем права аренды на земельный участок подлежат государственной регистрации в РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».
После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Минский горисполком заключает с победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) и договор аренды земельного участка сроком на 5 лет.
После истечения срока аренды земельного участка (5 лет), предоставленного по результатам аукциона, лицу, которому он предоставлен, в установленном порядке обращается в адрес Минского горисполкома с заявлением о продлении срока аренды соответствующего участка (заключении нового договора аренды), на основании которого по решению исполкома ему предоставляется земельный участок на указанный в заявлении срок, но не более чем на 99 лет, при условии внесения этим лицом платы за право аренды земельного участка, рассчитанной на основании его кадастровой стоимости с применением коэффициентов, установленных Советом Министров Республики Беларусь исходя из сроков аренды земельных участков.
Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной и градостроительной документацией по земельному участку (в том числе с характеристиками расположенных на земельных участках инженерных коммуникаций и сооружений (при их наличии) и условиями инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории). Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Заявление доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету фактуры.
Плата стоимости предмета аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. По заявлению победителя аукциона Минский горисполком предоставляет рассрочку внесения платы за предмет аукциона. Указанное заявление подается победителем аукциона в Минский горисполком не ранее заключения с организацией по землеустройству договора подряда на разработку проекта отвода земельного участка, но не позднее одного рабочего дня после получения землеустроительной службой Минского горисполкома материалов об изъятии и предоставлении земельного участка.
После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Минский горисполком заключает с победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) и договор аренды земельного участка сроком на 5 лет.
После истечения срока аренды земельного участка (5 лет), предоставленного по результатам аукциона, лицу, которому он предоставлен, в установленном порядке обращается в адрес Минского горисполкома с заявлением о продлении срока аренды соответствующего участка (заключении нового договора аренды), на основании которого по решению исполкома ему предоставляется земельный участок на указанный в заявлении срок, но не более чем на 99 лет, при условии внесения этим лицом платы за право аренды земельного участка, рассчитанной на основании его кадастровой стоимости с применением коэффициентов, установленных Советом Министров Республики Беларусь исходя из сроков аренды земельных участков.
Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной и градостроительной документацией по земельному участку (в том числе с характеристиками расположенных на земельных участках инженерных коммуникаций и сооружений (при их наличии) и условиями инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории). Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактный телефон: + 375 (17) 226-16-72, официальный сайт организатора аукциона: www.mgcn.by.

Бобруйское управление филиала «Центр «Белтехинвентаризация» оказывает услуги по:

ФИЛИАЛ «ЦЕНТР «БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ: 15 декабря 2014 г. в 11.00 состоятся открытые аукционные торги по продаже имущества, принадлежащего на праве собственности ОАО «Управляющая компания холдинга «Бобруйскагромаш» (продавец), в составе:

- Лот № 1 – автомобиль марки MA3, модель 54331, регистрационный номер АВ 8480-6, инв.номер 11918;
- Лот № 2 – автомобиль марки ЗИЛ, модель 441510, регистрационный номер ТА 4158, инв. номер 11385;
- Лот № 3 – автомобиль марки УАЗ, модель 3303, регистрационный номер ТК 8548, находящиеся по адресу: Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Шиняя, 13.

Организатор торгов	Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», УНП 102353509, 220034, г. Минск, ул. Чапаева, д. 4, к. 222, п/с 3012105618108 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» в Минске ИФО 153001369, ОКПО 55484006 ул. Чонгарская, д. 54, г. Бобруйск, в здании Бобруйского управления Филиала «Центр «Белтехинвентаризация» в рабочие дни с 8.30 до 17.30		
Место проведения торгов и подачи документов	Общие сведения		
Общая цена продажи	Лот № 1	Лот № 2	Лот № 3
Размер задатка 5%	45 903 000 рублей	23 098 000 рублей	10 793 000 рублей
Шаг аукциона	2 295 150 рублей	1 154 900 рублей	539 650 рублей
Номер расчетного счета для перечисления задатка	Получатель платежа – Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», УНП 102353509, п/с 3012105618108 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минска, код 369		

Характеристика предмета торгов
Автомобиль MA3-грузовой сидельный тягач,1991 г.в., двигатель – дизельный,объем двигателя – 11,15*10 куб., подвеска-ресорная, кабина – цельнометаллическая двухместная с одним рядом сидений без спальных мест, идентификационный номер ДТС-151331, назначение – буксирование полуприцепов, состояние хорошее; автомобиль ЗИЛ – грузовой сидельный тягач, 1987 г.в., двигатель – бензиновый карбюраторный, объем двигателя – 6,0*10 куб., подвеска – ресорная, кабина – цельнометаллическая трехместная с одним рядом сидений без спальных мест, идентификационный номер ДТС-602038, назначение – буксирование полуприцепов, состояние хорошее, автомобиль УАЗ – грузовой автомобиль, 1994 г.в., двигатель – бензиновый карбюраторный, объем двигателя – 2445 см³, бортовая платформа, кабина-цельнометаллическая двухместная с одним рядом сидений без спальных мест, идентификационный номер ДТС-ХТТ330300R0259087, назначение – перевозка грузов, состояние удовлетворительное
Условия продажи При заключении договора купли-продажи между продавцом и покупателем (претендентом на покупку) на цену продажи предмета торгов будет начислен НДС по ставке 20%;
Срок заключения договора купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукционных торгов
Срок и условия оплаты определяются по согласованию Победителя торгов (претендента на покупку) с Продавцом при заключении договора купли-продажи
Срок подачи документов, осмотра предмета торгов и внесения задатка по 09 декабря 2014 г. включительно до 17.00

Для участия в торгах лица, завявшие о своем участии в них, должны предоставить по указанному адресу следующие документы: заявление на участие в торгах; копия платежного поручения о внесении участником торгов суммы задатка с отметкой банка об исполнении, паспорт; для резидентов Республики Беларусь: юр. лицам – доверенность представителю юр.лица (в случае необходимости таковой), копии и оригиналы учредительных документов и свидетельства о гос. регистрации; представителем физ. лиц – нотариально заверенную доверенность; для нерезидентов Республики Беларусь: юр. лицам – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена не ранее чем за 6 мес. до подачи заявления на участие в торгах) или иное эквивалентное доказательство юр.статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; юр.лицам и физ. лицам – документ о собственности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорус. (рус.) язык; представителем юр. лиц и физ. лиц – легализованное в установленном порядке доверенность.
Порядок проведения торгов: Шаг аукциона определяется в размере от 5 до 15 процентов от начальной цены предмета торгов. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. По завершении торгов составляется протокол об итогах проведения торгов, который подписывается победителем и членами аукционной комиссии и является основанием для заключения договора купли-продажи. В случае, если заявка на участие в торгах подана только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Задаток, внесенный Победителем торгов, будет зачтен в счет окончательной стоимости приобретаемого предмета торгов, остальным участникам будет возмещен в течение 5(пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Организатор торгов вправе отказать от проведения торгов в любое время, но не позднее чем за три дня до даты их проведения.
Победитель (Претендент на покупку) возмещает затраты на организацию и проведение торгов не позднее трех рабочих дней со дня проведения торгов на основании счета-фактуры, выдаваемой Организатором торгов.
Получить дополнительную информацию о продаже имущества можно по адресу: г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 или связавшись

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА

ГОНАР ЯК БРЭНД

На Беларускім тыдні моды прайшлі дэбютныя паказы ў праграме «новыя імёны» (New Names) для дызайнераў-пачаткоўцаў, фіналістамі якой сталі 6 дызайнераў. Яны і атрымалі права на першыя ў сваім жыцці крокі да шырокай аўдыторыі і будучыя пакупнікоў. Нагадаем, што сёлетнім заданнем сярод маладых творцаў было стварэнне калекцыі, якая б адлюстроўвала любоў да Радзімы, павагу да яе традыцый і мінулага.

Паказ брэнда Honar, які ўпершыню пабачыць свет толькі год таму, стаў сапраўдным шоу. Стыль мінімалізму: белы і чорны колеры ў спалучэнні з акуртанай стыльнай вышыўкай беларускіх традыцыйных узораў, натуральныя баваўняныя і лянныя тканіны — робяць адзенне брэнда вельмі эфектным. Акрамя таго, некаторыя з мадэляў адзення адрозніваюцца ад звычайнага. Радзе і кошт экспанатаў. Напрыклад, выдатная зручная сумка з лёну з вышытым беларускім арнаментам каштуе 200 тысяч рублёў. «Пакупнікі нашага адзення не толькі людзі, якія звязаныя з беларускай культурай па родзе дзейнасці, але і бізнесмены», — каментуе заснавальнік брэнда Павел Доўнар.

Зацікавілі калекцыі і іншыя дызайнеры: атрымалася перадаць лёгкасць беларускага менталітэту і зрабіць адзенне, якое адпавядае часу па форме, а таксама мэтам конкурсу і патрабаванням сучасных модніц па сваёй эстэтыцы — душы. Сапраўдны гонар адчуваеш за калекцыю «Сустрэча» пераможцы конкурсу Кацярыны Занько.

Аляся ВАРАБ'ЕВА.

■ І мы там былі

УСЕ Ё «ШОКУ» АД НІКАЛЯ

У Магілёў упершыню прыехалі ядомыя экспанаты, сярод якіх амаль 2-метровая Эйфелева вежа і яйкі Фабержэ.

На галодны страўнік на гэтую выставу лепш не ісці. Ужо з парога ад прыемнага салодкага паху пачынае кружыцца галава. Мікалай Папоў, больш ядомы, як шакалацэ Нікаля, знаёмства з магілёўцамі пачаў з майстар-класа — адліў з дапамогай мікрахваляўкі вялікую плітку шакаладу і ўпрыгожыў яе надпісам з назвай горада. Дарэчы, хапіла 15 хвілін, каб ад яе нічога не засталася.

Аўтар перасоўнай шакаладнай калекцыі, якая на два месяцы пасялілася ў абласным краязнаўчым музеі, не здзіўляецца такой спрытнасці. Наведвальнікі яго выставы часам імкнуцца паспрабаваць на «зуб» нават экспанаты. Прышлося набыць празрыстыя «каўпакі», каб абараніць крохкія рэчы. Бедная «Эйфелева вежа» аднойчы моцна пацярпела ад наведвальнікаў. Неякі хлопчык, каб сфатаграфавалася, сеў на шакаладную канструкцыю, і вежа разбурылася. Прышлося тэрмінова яе рэанімаваць.

Цікава, што на выставе няма выпадковых экспанатаў, усе яны нешта сімвалізуюць. Тая ж патэльня з дражнікам — даніна Беларусі, па якой майстар гаспадарыць ужо больш за год. Прызнаецца, што заўсёды працуе пад уплывам нейкіх падзей ці сустрэч. У свой час ён захапіў гісторыю пра карону Расійскай імперыі, а копія — вялікай і маленькай — зрабіў па апісанні з інтэрнэту. У знак павагі да вялікага майстра-ювеліра Фабержэ стварыў копію трох яго вырабаў з музейнай калекцыі Санкт-Пецярбурга.

Епіпецкая піраміда сімвалізуе краіну, дзе з'явіліся першыя цукеркі — дзікі мёд, змяшаны з фінікам. А вось амаль двухметровая вежа — успамін пра Францыю, дзе Нікаля вучыўся ў Ака-

дэміі шакаладу. Гэта там за ім замацавалася прывычка прамаўляць імя на французскі манер. І менавіта ў Францыі ён стаў шакалацэ, а да гэтага лічыўся лепшым у Крыме кандытарам — рабіў самыя вялікія тарты. Праца так захапіла, што 5 гадоў таму ён разам з суайчыннікам зрабіў у Сімферопалі Музей шакаладу. Хацеў на справе даказаць, што гэты карысны і смачны прадукт можа і насамрэч ШАКІраваць людзей. Пачаў рабіць з яго формы, далёкія ад харчовых, — будаўнічыя інструменты, зброю, посуд, нават карціны. Для Крыма Нікаля і насамрэч славу тасуе. Тры гады ён на мясцовым тэлебачанні вёў перадачу «Добрай раніцы з Нікаля». А яшчэ даваў урокі ў школе хатніх гаспадынь і юных кандытараў, дзе дзеці з абмежаванымі магчымасцямі навучаліся працаваць з шакаладам.

Ідэя з перасоўнымі выставамі прыйшла да яго паўтара года таму. Тое, што экспанаты ядомыя, не збытэжыла. Для таго ўмельца, як Нікаля, няма нічога складанага ў тым, каб зрабіць іх на месцы.

У Беларусі, каб зрабіць выставу, шакалацэ спатрэбілася паўтона шакаладу, марцыпаны, дражэ, харчовыя фарбы і 4 месяцы працы.

— У харчовыя формы заліваю шакалад, потым зачышчаю яго і раблю тое, што хачу, — дзеліцца сакрэтамі Нікаля. — Выкарыстоўваю шмат розных тэхнік. Маскі, напрыклад, лепяцца. Есць маляваная работа, якая я раблю

з дапамогай харчовых фарбаў. І — ніякай хіміі. На працягу года любы экспанат можна есці. Потым тлушчы паступова з'яляюцца. Галоўнае, каб усё захоўвалася пры пастаяннай тэмпературы. На жаль, у «перасоўных» умовах зрабіць гэта цяжка. Таму некаторыя экспанаты становяцца «сымімі». А яшчэ калекцыю прыходзіцца пастаянна папаўняць. Матэрыял вельмі дэлікатны, шмат чаго б'ецца, ломіцца. Есць нават прадметы з тэрэшчынамі. Я іх спецыяльна не задуваю, каб было відаць, што гэта сапраўдныя кавалкі шакаладу. Вось кубачак разбіўся, і мы яго пакінулі такім.

— І як у вас пры такім занятку атрымліваецца захоўваць форму? — не магу стрымаць здзіўлення ад фігуры майстра. — Гены, напэўна?

— Не, — смяецца ён. — Я ж патомны кандытар! У мяне мама займалася гэтай справай, а бабуля была лекарам. Колькі сбеб памтаю, у доме заўсёды былі цукеркі, торцікі. І ў дзяцінстве па мне было відаць, чый я сын. Але потым, калі дасканала завасюў гэтую прафесію і навучыўся разбірацца ў тым, што можна есці, а што не, — усё наладзілася. Дарэчы, ад шакаладу не таўсцюць. Толькі не намазвайце яго на хлеб.

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара.

1741 год — драматычна завяршылася 2-я Камчатка экспедыцыя Вітуса Берынга. Вяртаючыся пасля адкрыцця Паўночна-Заходняй Амерыкі і Алеўцкіх астравоў, пакет-бот «Святы Пётр» пасля двухмесячнага плавання ў адкрытым моры пацярпеў крушэнне каля невядомых астравоў, якія маракі прынялі спачатку за Камчатку. 1 снежня ўжо цяжка хворы Берынг адправіў траіх матросаў аглядаць наваколныя землі. Яны вярнуліся толькі праз месяц і паведамілі, што мясцовасць бязлюдная, але тут жыўе шмат бабры і курапатак. Менавіта бабры і курапаты, пасля таго, як скончыліся запасы прадуктаў, сталі асноўнай ежай для зімоўчыкаў. Зрэшты, Берынг памёр ужо 8 снежня. Толькі ў 1944 годзе савецкім ваянным маракм удалося прывезці і ўстанавіць металічны крыж на месцы (як мяркуецца) пахавання камандора. На востраве памёр і адзін з яго штурманаў — Андрэй Эйзельберг. Аб іншых памёрлых і пахаваных тут звестак не захавалася. Востраў, які стаў апошнім прытулкам адважнага мараплаўца, цяпер носіць яго імя. Усю групу астравоў у яго гонар назвалі Камандорскімі. У Паўночным Ледавітым акіяне ёсць Берынгава мора, а Азію ад Амерыкі аддзяляе Берынгаў праліў.

рашучы... Надзея, якую ён мае, — гэта тое, што я магу яго памілаваць, бо, паводле яго слоў, ён храбры і можа сваімі будучымі паслугамі загладзіць свае ранейшыя ліхадзействы. Калі б ён абраў толькі мяне, то яго разважанне было б справядлівым і я б даравала яму, але гэта справа не мая асабістая, а тычыцца яна ўсёй імперыі, якая мае свае законы». Такім чынам, лёс бунтара быў вырашаны: у студзені будучага года Пугачоў быў прынародна пакараны.

1939 год — 75 гадоў таму нарадзіўся (вёска Будучыні паслугамі загладзіць свае ранейшыя ліхадзействы. Калі б ён абраў толькі мяне, то яго разважанне было б справядлівым і я б даравала яму, але гэта справа не мая асабістая, а тычыцца яна ўсёй імперыі, якая мае свае законы». Такім чынам, лёс бунтара быў вырашаны: у студзені будучага года Пугачоў быў прынародна пакараны.

1939 год — 75 гадоў таму нарадзіўся (вёска Будучыні паслугамі загладзіць свае ранейшыя ліхадзействы. Калі б ён абраў толькі мяне, то яго разважанне было б справядлівым і я б даравала яму, але гэта справа не мая асабістая, а тычыцца яна ўсёй імперыі, якая мае свае законы». Такім чынам, лёс бунтара быў вырашаны: у студзені будучага года Пугачоў быў прынародна пакараны.

Было сказана

Андрэй МРЫЎ, празаік, публіцыст:
«Трэба выпіць да самага доння келіх гаршчыннага жыцця, толькі пры гэтай умове зразумееш і адчуеш слоды і існаванне наогул».

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

Рулеткі з рыбы

Спатрэбіцца: рыба (свежамарожаная скумбрыя, тунец або стаўрыда) — 1 кг, соль — 1 ч. л. з верхам, перац чорны молаты — 1 ч. л., каляндра — 0,5 ч. л., лауровы ліст — 3 шт., алей.

Рыбу размарозіць, адрэзаць галаву і хвост. Уздоўж спіны зрабіць разрэз, выдаліць хрыбет, косці і вантробы. Прамыць і абсушыць. Пакласці на дошку скары ўніз, зрабіць неглыбокія надрэзы уздоўж. Змяшаць соль і вострыя прыправы (лауровы ліст здрабніць) і абсыпаць сумессю філе. Згарнуць рулет. Закруціць у пергаментную паперу і перавязаць ніткай. Гатовы рулет пакінуць у халодным месцы на суткі. Нарэзаць тонкімі кружочкамі. Гатовую рыбку паліць алеем, упрыгожыць і падаваць.

Курыныя ножкі «Загадка»

Спатрэбіцца: 4 курыныя купкі, 4 морквы, 100 г сыру, 100 г замарожаных (не размарожаных) брусніц (можна замяніць сушанымі журавінамі), 10 штук кура-гі, 1 перац чылі, соль, спецыі і травы на смак, масла.

Аддзяліць курынае мяса ад скуры і костак. Нарэзаць дробнымі кубікамі або прагусціць праз мясарубку. Моркву надзерці на тарцы, абсмажыць на масле з парэзанай на дробныя кавалачкі курагой. Дадаць замарожаныя брусніцы. Злучыць мяса з маркоўнай сумессю, дадаць дробна сечаныя чылі, пасаліць, заправіць любымі спецыямі і травой.

Напоўніць скары прыгатаванай чанчыкай (пажадана пакінуць кавалачак костачкі ў тонкай частцы ножкі). Зверху пасыпаць сырам або выкладзіць плацінкі сыру. Запэкаць, не накрываючы, у духоўцы пры тэмпературы 200°C 40—60 хвілін.

Яблычная гарбата

Спатрэбіцца: яблык — 3 шт., лімон — 1 шт., чай чорны — 50 г, цукар (дробны) — 2 ст. л., гваздзіка — 1 ст. л., карыца — 2 палачкі.

Разагрэць духоўку да 100°C. Яблыкі пачысціць, нарэзаць маленькімі кубікамі. Пакласці яблыкі ў глыбокую міску, дадаць лимонны сок і цукар, добра змяшачыць. Выкладзіць яблыкі ў адзін пласт на бляху, пастаўце ў разагрэтую духоўку і сушыць 1 гадзіну 30 хвілін.

Дастаць яблыкі з духоўкі і дайце поўнаасцю астыць на блясе. Карыцу і гваздзіку падгарыць на сухой патэльні на сярэдням агні каля 2 хвілін. Перакладзіць у ступку і добра патаўчыць. Можна змалоць у блендэры, але ступка дазволіць здабыць больш водару са спецыі. У вялікай місцы добра змяшайце чай, спецыі і яблыкі. Перакладзіць чайную сумесь у герметычную ёмістасць і настойвайце 2 тыдні. Заварвайце, як звычайны чай.

НАРОДЖАННЯ 15 лістапада

Яны лічацца людзьмі павышанай канфліктнасці — можа, з-за таго, што заўсёды гатовы абараніць сябе. Іх сапраўдны сіла — абарона, а сама моцная зброя — паргоза помсты. Ім хапае шарму і вытанчаснасці, за чым хаваецца непрадаказная натура, таму яны могуць стаць небяспечнымі партнёрамі ў каханні. У іх жыцці заўсёды адбываюцца эмацыянальныя ўсплёскі. Вялікае здольнасць да іх маюць шчыраць і адкрытасць, якія ўтвараюць душэўныя суарычлівасці, разабрацца ў якіх могуць толькі самі людзі гэтага дня.

НАРОДЖАННЯ 16 лістапада

Мужчыны і жанчыны гэтага дня маюць яскрава выражанае імкненне да ўлады і валодаюць здольнасцю скарыстаць яго; іх безумоўнае лідарства ніколі не ставіцца пад сумненне. Ім цяжка прымаць ад іншых дапамогу, аднак развітая фантазія дазваляе ім выказаць спачуванне другім людзям. Народжаныя ў гэты дзень вельмі сур'эзна ставяцца да праблемы выбару спадарожніка жыцця. Чэста атрымліваюцца так, што яны не могуць дасягнуць таго, што вельмі жадаюць адносна сваёй кар'еры, пакуль на іх жыццёвым шляху не з'явіцца той, хто ім патрэбны. Яны ведаюць, як правільна будаваць адносіны з людзьмі, дзякуючы вялікаму жыццёваму вопыту; на гэтай жа прычыне яны лічацца добрымі каманднымі гульцамі.

СЁННЯ

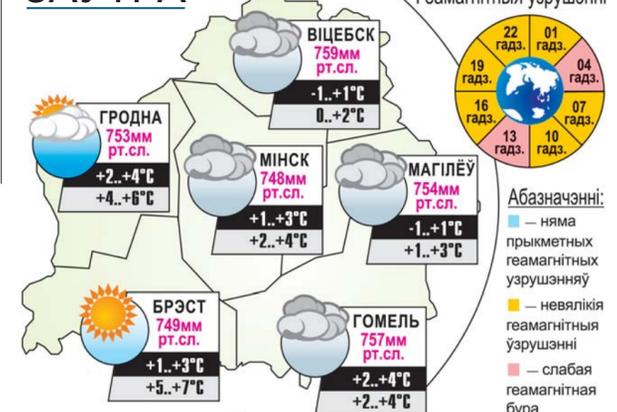
Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	— 8.36	17.11	8.35
Віцебск	— 8.31	16.55	8.24
Магілёў	— 8.26	17.01	8.35
Гомель	— 8.17	17.04	8.47
Гродна	— 8.51	17.27	8.36
Брэст	— 8.45	17.34	8.49

Месяц
Апошняя квадра 14 лістапада.
Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны
Пр. Канстанціна.
К. Амелі, Марыі, Альберта, Артура.

ЗАЎТРА

ВАРШАВА	КІЕЎ	РЫГА
+7...+9°C	+4...+6°C	+2...+4°C
ВІЛЬНЮС	МАСКВА	С.-ПЕЦЯРБУРГ
+3...+5°C	-4...-2°C	0...+2°C

УСМІХНЕМСЯ

Чаму да гэтага часу не зрабілі ладзілічкі з празрыстымі дзверцамі, каб можна было абдумваць, што паесці, не адчыняючы яго?

- Вырашыў спортан занятца. Які від парайце?
- Для пантоў ці для самаабароны?
- Для самаабароны.
- Тады бег.

Цяжка спагнаць пазыку з жанчыны... А калі ў вас быў секс, дык і ўвогуле немагчыма.

Сустрэкаюцца два мужыкі. Адзін, выціраючы пот з ілба, кажа:
— Вось схадзіць за квартэру запаліцы, на рынку гародніну купіць, у краму трэба забегчы. А ты як?
— А я ўсю зарплату адразу жонцы аддаю.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12 А Д 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬІЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, падліку і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аддзелаў за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовыя самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэраў: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, e-mail: reklama@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адлюстравана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 19.599. Індэкс 63850. Зак. № 4634.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
14 лістапада 2014 года.